

PËRMBAJTJA

DISPOZITA PARAPRAKE.....	2
Neni 1: Përkufizime	2
Neni 2: Gjuha e kontratës	2
Neni 3: Rendi i përparësisë së dokumenteve të kontratës	2
Neni 4: Komunikimet	2
Neni 5: Delegimi/Cedimi.....	2
Neni 6: Nënkontraktimi	2
DETYRIMET E AUTORITETIT KONTRAKTOR.....	3
Neni 7: Sigurimi i dokumenteve	3
Neni 8: Ndihma lidhur me rregulloret vendore	3
DETYRIMET E KONTRAKTORIT	3
Neni 9: Detyrime të përgjithshme.....	3
Neni 9a: Kodi i sjelljes.....	4
Neni 9b: Konflikti i interesit.....	5
Neni 10: Origjina	5
Neni 11: Garancia e ekzekutimit	6
Neni 12: Përgjegjësitë dhe sigurimi.....	6
Neni 13: Programi i zbatimit të detyrave.....	7
Neni 14: Vizatimet e kontraktorit	8
Neni 15: Mjaftueshmëria e çmimeve të ofertës	8
Neni 16: Rregullimet tatimore dhe doganore	9
Neni 17: Patentat dhe licencat	9
ZBATIMI I DETYRAVE DHE VONESAT	9
Neni 18: Urdhri për fillimin.....	9
Neni 19: Periudha e zbatimit të detyrave.....	9
Neni 20: Zgjatja e periudhës së zbatimit të detyrave.....	9
Neni 21: Vonesat në zbatimin e detyrave	10
Neni 22: Ndryshimet.....	10
Neni 23: Pezullimi	11
MATERIALET DHE PUNIMI.....	12
Neni 24: Cilësia e furnizimeve	12
Neni 25: Inspektimi dhe testimi.....	12
PAGESAT	13
Neni 26: Parime të përgjithshme	13
Neni 27: Pagesa ndaj palëve të treta	14
Neni 28: Pagesat me vonesë	14
PRANIMI DHE MIRËMBAJTJA	15
Neni 29: Dorëzimi	15
Neni 30: Operacionet e verifikimit	15
Neni 31: Pranimi i përkohshëm	15
Neni 32: Detyrimet e garancisë	16
Neni 33: Shërbimi pas shitjes	17
Neni 34: Pranimi përfundimtar	17
SHKELJA E KONTRATËS DHE ZGJIDHJA E SAJ.....	17
Neni 35: Shkelja e kontratës	17
Neni 36: Zgjidhja nga autoriteti kontraktor	17
Neni 37: Zgjidhja nga kontraktori	19
Neni 38: Forca madhore	19
Neni 39: Vdekja	19
ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE DHE LIGJI I ZBATUESHËM	20
Neni 40: Zgjidhja e mosmarrëveshjeve	20
Neni 41: Ligji i zbatueshëm.....	20
DISPOZITA PËRFUNDIMTARE	20
Neni 42: Sanksionet administrative	20
Neni 43: Verifikimet, kontrollet dhe auditimet nga organet e autorizuar	21
Neni 44: Mbrojtja e të dhënave.....	21

DISPOZITA PARAPRAKE

Neni 1: Përkufizime

- 1.1. Titujt dhe nëntitujt në këto kushte të përgjithshme nuk do të konsiderohen si pjesë e tyre dhe nuk do të merren parasysh në interpretimin e kontratës.
- 1.2. Kur konteksti e lejon, fjalët në njëjës do të konsiderohen se përfshijnë shumësin dhe anasjelltas, ndërsa fjalët në gjininë mashkullore do të konsiderohen se përfshijnë edhe gjininë femërore dhe anasjelltas.
- 1.3. Fjalët që përcaktojnë persona ose palë do të përfshijnë individë, firma, shoqëri dhe çdo organizatë apo entitet që gëzon zotësi juridike.

Neni 2: Gjuha e kontratës

- 2.1. Gjuha e kontratës dhe e të gjitha komunikimeve ndërmjet kontraktorit, autoritetit kontraktor dhe menaxherit të projektit ose përfaqësuesve të tyre do të jetë ajo e përcaktuar në kushtet e veçanta.

Neni 3: Rendi i përparësisë së dokumenteve të kontratës

- 3.1. Rendi i përparësisë së dokumenteve të kontratës do të përcaktohet në kontratë.

Neni 4: Komunikimet

- 4.1. Çdo komunikim me shkrim që lidhet me këtë kontratë ndërmjet autoritetit kontraktor ose menaxherit të projektit dhe kontraktorit duhet të tregojë titullin dhe numrin identifikues të kontratës, dhe duhet të dërgohet me postë, kabllogram, telex, faks, e-mail ose dorazi, në adresat përkatëse të caktuara nga palët për këtë qëllim në kushtet e veçanta.
- 4.2. Nëse dërguesi kërkon provë të marrjes, ai duhet ta deklarojë këtë kërkesë në komunikimin e tij dhe të kërkojë një provë të tillë të marrjes sa herë që ka një afat për pranimin e komunikimit. Në çdo rast, dërguesi duhet të marrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar marrjen në kohë të komunikimit të tij.
- 4.3. Sa herë që kontrata parashikon dhënien ose lëshimin e një njoftimi, pëlqimi, miratimi, certifikate ose vendimi, nëse nuk përcaktohet ndryshe, një njoftim, pëlqim, miratim, certifikatë ose vendim i tillë duhet të jetë me shkrim, dhe fjalët “njoftoj”, “pranoj”, “certifikoj”, “miratoj” ose “vendos” do të interpretohen në përputhje me këtë. Çdo pëlqim, miratim, certifikatë ose vendim i tillë nuk duhet të mohohet apo të vonohet pa arsye.
- 4.4. Çdo udhëzim ose urdhër gojor duhet të konfirmohet me shkrim.

Neni 5: Delegimi/Cedimi

- 5.1. Një delegim/cedim do të jetë i vlefshëm vetëm nëse bëhet me një marrëveshje me shkrim, me anë të së cilës kontraktori transferon kontratën e tij ose një pjesë të saj te një palë e tretë.
- 5.2. Kontraktori nuk do të delegojë/cedojë, pa pëlqimin paraprak të autoritetit kontraktor, kontratën ose ndonjë pjesë të saj, apo ndonjë përfitim ose interes që rrjedh prej saj, përveç rasteve të mëposhtme:
 - a) një detyrim, në favor të bankave të kontraktorit, mbi çdo shumë që i detyrohet ose do t'i detyrohet kontraktorit sipas kontratës; ose
 - b) delegim/cedimi te siguresit e kontraktorit i të drejtës së kontraktorit për të kërkuar kompensim nga çdo person tjetër përgjegjës, në rastet kur siguresit kanë shlyer humbjen ose përgjegjësinë e kontraktorit.
- 5.3. Për qëllimet e nenit 5.2, miratimi i një delegimi/cedimi nga autoriteti kontraktor nuk e çliron kontraktorin nga detyrimet e tij për pjesën e kontratës tashmë të zbatuar ose për pjesën që nuk është ceduar.
- 5.4. Nëse kontraktori e ka deleguar/ceduar kontratën pa autorizim, autoriteti kontraktor mund, pa njoftim formal paraprak, të zbatojë si të drejtë sanksionin për shkelje të kontratës të parashikuar në nenet 35 dhe 36.
- 5.5. Përfituesit e delegimit/cedimit duhet të përmbushin kriteret e kualifikimit të zbatueshme për dhënien e kontratës dhe nuk duhet të bien nën kriteret e përjashtimit të përshkruara në dosjen e tenderit.

Neni 6: Nënkontraktimi

- 6.1. Kontraktori mund të nënkontrakttojë një pjesë të detyrave vetëm me miratimin paraprak të autoritetit kontraktor. Kontraktori duhet t'i kërkojë me shkrim autoritetit kontraktor autorizimin për nënkontraktim. Kërkesa duhet të tregojë elementet e kontratës që do të nënkontraktohen dhe identitetin e nënkontraktorëve. Autoriteti kontraktor do ta njoftojë kontraktorin për vendimin e tij brenda 30 ditëve nga marrja e kërkesës, duke dhënë arsyet nëse e refuzon autorizimin.
- 6.2. Një nënkontratë do të jetë e vlefshme vetëm nëse bëhet me një marrëveshje me shkrim, me anë të së cilës kontraktori ia beson zbatimin e një pjese të kontratës një pale të tretë.
- 6.3. Nënkontraktorët duhet të përmbushin kriteret e kualifikimit të zbatueshme për dhënien e kontratës. Ata nuk duhet të bien nën kriteret e përjashtimit të përshkruara në dosjen e tenderit dhe kontraktori duhet të sigurojë që ata të mos jenë subjekt i masave të tilla kufizuese.
- 6.4. Asnjë nënkontratë nuk krijon marrëdhënie kontraktore midis ndonjë nënkontraktori dhe autoritetit kontraktor.

- 6.5. Kontraktori do të jetë përgjegjës për veprimet, mospërbushjet dhe neglizhencën e nënkontraktorëve të tij dhe të agjentëve ose punonjësve të tyre, sikur këto të ishin veprime, mospërbushje ose neglizhencë e vetë kontraktorit, agjentëve ose punonjësve të tij. Miratimi nga autoriteti kontraktor i nënkontraktimit të ndonjë pjese të kontratës ose i nënkontraktorit për të kryer ndonjë pjesë të detyrave nuk e çliron kontraktorin nga asnjë prej detyrimeve të tij sipas kontratës.
- 6.6. Nëse një nënkontraktor ka marrë përsipër ndonjë detyrim të vazhdueshëm ndaj kontraktorit në lidhje me furnizimet e ofruara prej tij, për një periudhë që tejkalon afatin e garancisë sipas kontratës, kontraktori duhet, në çdo kohë pas përfundimit të afatit të garancisë, t'ia transferojë menjëherë autoritetit kontraktor, me kërkesën dhe me shpenzimet e autoritetit kontraktor, përfitimin e një detyrimi të tillë për kohëzgjatjen e mbetur.
- 6.7. Nëse kontraktori lidh një nënkontratë pa miratim, autoriteti kontraktor mund, pa njoftim formal paraprak, të zbatojë si të drejtë sanksionin për shkelje të kontratës të parashikuar në nenet 35 dhe 36.
- 6.8. Nëse një nënkontraktor vlerësohet nga autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit si i pa aftë për të përbushur detyrat e tij, autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit mund t'i kërkojë kontraktorit menjëherë ose të sigurojë një nënkontraktor zëvendësues me kualifikime dhe përvojë të pranueshme për autoritetin kontraktor, ose të rifillojë vetë zbatimin e detyrave.

DETYRIMET E AUTORITETIT KONTRAKTOR

Neni 7: Sigurimi i dokumenteve

- 7.1. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta, brenda 30 ditëve nga nënshkrimi i kontratës, autoriteti kontraktor do t'i vërë në dispozicion kontraktorit, pa pagesë, një kopje të vizatimeve të përgatitura për zbatimin e detyrave dhe një kopje të specifikimeve dhe dokumenteve të tjera të kontratës. Kontraktori mund të blejë kopje shtesë të këtyre vizatimeve, specifikimeve dhe dokumenteve të tjera, për aq sa ato janë të disponueshme. Pas pranimit përfundimtar, kontraktori do t'ia kthejë autoritetit kontraktor të gjitha vizatimet, specifikimet dhe dokumentet e tjera të kontratës.
- 7.2. Autoriteti kontraktor do të bashkëpunojë me kontraktorin për t'i dhënë informacionin që ky i fundit mund ta kërkojë në mënyrë të arsyeshme për të përbushur kontratën.
- 7.3. Autoriteti kontraktor do ta njoftojë kontraktorin për emrin dhe adresën e menaxherit të projektit.
- 7.4. Përveç rasteve kur kjo është e nevojshme për qëllimet e kontratës, vizatimet, specifikimet dhe dokumentet e tjera të vëna në dispozicion nga autoriteti kontraktor nuk do të përdoren apo t'i komunikohen një pale të tretë nga kontraktori pa pëlqimin paraprak të autoritetit kontraktor.
- 7.5. Menaxheri i projektit do të ketë autoritetin të lëshojë ndaj kontraktorit urdhra administrativë që përfshijnë dokumente plotësuese dhe udhëzime të nevojshme për zbatimin e duhur të kontratës dhe korrigjimin e çdo mangësie në të.
- 7.6. Kushtet e veçanta duhet të tregojnë procedurën e përdorur, nëse është e nevojshme, nga autoriteti kontraktor dhe menaxheri i projektit për miratimin e vizatimeve dhe dokumenteve të tjera të ofruara nga kontraktori.

Neni 8: Ndihma lidhur me rregulloret vendore

- 8.1. Kontraktori është përgjegjës të njihet dhe të respektojë të gjitha ligjet, rregulloret dhe informacionet e zbatueshme mbi zakonet vendore, urdhrat ose aktet nënligjore të vendit ku do të dorëzohen furnizimet, të cilat mund të ndikojnë te kontraktori gjatë përbushjes së detyrimeve të tij sipas kontratës. Kontraktori mund të kërkojë ndihmën e autoritetit kontraktor për marrjen e kopjeve të dokumenteve të tilla. Autoriteti kontraktor, sipas gjykimit të tij, mund ta japë këtë ndihmë me shpenzimet e kontraktorit.
- 8.2. Kontraktori do ta njoftojë siç duhet autoritetin kontraktor për hollësitë e furnizimeve, në mënyrë që autoriteti kontraktor të mund të sigurojë lejet ose licencat e nevojshme të importit.
- 8.3. Autoriteti kontraktor merr përsipër të sigurojë, në përputhje me kushtet e veçanta, lejet ose licencat e nevojshme të importit brenda një periudhe të arsyeshme, duke marrë parasysh datat e zbatimit të detyrave.
- 8.4. Në varësi të dispozitave të ligjeve dhe rregulloreve për fuqinë punëtore të huaj të vendit në të cilin do të dorëzohen furnizimet, autoriteti kontraktor i jep kontraktorit ndihmë të arsyeshme, me kërkesën e tij, për aplikimin për çdo vizë dhe leje të kërkuar nga ligji i atij vendi, përfshirë lejet e punës dhe të qëndrimit, për personelin shërbimet e të cilit kontraktori dhe autoriteti kontraktor i konsiderojnë të nevojshme, si dhe lejet e qëndrimit për familjet e tyre.

DETYRIMET E KONTRAKTORIT

Neni 9: Detyrime të përgjithshme

- 9.1. Kontraktori do ta zbatojë kontratën me kujdesin, efikasitetin dhe përkushtimin e duhur, në përputhje me praktikën më të mirë profesionale.

- 9.2. Kontraktori, në përputhje me dispozitat e kontratës, do të furnizojë (dorëzojë, shkarkojë, vërë në punë) furnizimet dhe do të kryejë çdo punë tjetër, përfshirë korrigjimin e çdo defekti në furnizime. Furnizimi mund të përfshijë, si element dytësor, edhe pozicionimin dhe instalimin. Kontraktori do të sigurojë gjithashtu të gjitha pajisjet, mbikëqyrjen, fuqinë punëtore dhe mjetet e nevojshme për zbatimin e detyrave.
- 9.3. Kontraktori do të respektojë urdhrat administrativë të dhënë nga menaxheri i projektit. Kur kontraktori konsideron se kërkesa e një urdhri administrativ tejkalon objektin e kontratës, ai duhet t'i japë njoftim me arsye menaxherit të projektit. Nëse kontraktori nuk njofton brenda 30 ditëve nga marrja e urdhrat, ai humbet të drejtën për ta bërë këtë. Zbatimi i urdhrat administrativ nuk do të pezullohet për shkak të këtij njoftimi.
- 9.4. Kontraktori do t'i vërë në dispozicion pa vonesë autoritetit kontraktor dhe cesionarëve të tij, me kërkesë, çdo informacion dhe dokument lidhur me kushtet në të cilat po zbatohet kontrata.
- 9.5. Kontraktori do të respektojë të gjitha ligjet dhe rregulloret në fuqi në vendin ku do të dorëzohen furnizimet dhe do të sigurojë që edhe personeli i tij, personat në ngarkim të tyre dhe punonjësit vendorë t'i respektojnë ato. Kontraktori do ta dëmshpërblejë autoritetin kontraktor për çdo pretendim ose procedurë që lind nga çdo shkelje e këtyre ligjeve dhe rregulloreve nga kontraktori, punonjësit e tij dhe personat në ngarkim të tyre.
- 9.6. Nëse ndonjë ngjarje, veprim ose mosveprim i paparashikuar pengon drejtpërdrejt ose tërthorazi zbatimin e kontratës, pjesërisht ose tërësisht, kontraktori duhet ta regjistrojë dhe raportojë menjëherë me nismën e vet autoritetit kontraktor. Raporti duhet të përfshijë një përshkrim të problemit dhe të tregojë datën kur ai ka filluar si dhe masat korrigjuese të marra nga kontraktori për të siguruar përputhje të plotë me detyrimet e tij sipas kontratës. Në një rast të tillë, kontraktori duhet t'i japë përparësi zgjidhjes së problemit dhe jo përcaktimit të përgjegjësisë.
- 9.7. Në përputhje me nenin 9.9, kontraktori merr përsipër të trajtojë me konfidencialitetin më të rreptë dhe të mos përdorë apo zbulojë ndaj palëve të treta asnjë informacion ose dokument që lidhet me zbatimin e kontratës pa pëlqimin paraprak të autoritetit kontraktor. Kontraktori mbetet i lidhur nga ky detyrim edhe pas përfundimit të detyrave dhe duhet të sigurojë të njëjtin zotim nga secili anëtar i personelit të tij. Megjithatë, përdorimi i referencës së kontratës për qëllime marketingu ose tenderimi nuk kërkon miratimin paraprak të autoritetit kontraktor, përveç rastit kur autoriteti kontraktor e deklaron kontratën konfidenciale.
- 9.8. Nëse kontraktori është një sipërmarrje e përbashkët ose një konsorcium i përbërë nga dy ose më shumë persona, të gjithë këta persona do të jenë bashkërisht dhe individualisht të detyruar për sa u përket detyrimeve sipas kontratës, përfshirë çdo shumë të rikuperueshme. Personi i caktuar nga konsorciumi për të vepruar në emër të tij për qëllimet e kontratës do të ketë autoritetin ta detyrojë konsorciumin dhe do të jetë i vetmi bashkëbisedues për të gjitha aspektet kontraktore dhe financiare. Përbërja ose forma e sipërmarrjes së përbashkët ose e konsorciumit nuk do të ndryshohet pa pëlqimin paraprak të autoritetit kontraktor. Çdo ndryshim i përbërjes së konsorciumit pa pëlqimin paraprak të autoritetit kontraktor mund të çojë në zgjidhjen e kontratës.
- 9.9. Përveç rasteve kur autoriteti kontraktor kërkon ose pranon ndryshe, kontraktori do të marrë të gjitha masat përkatëse për të siguruar dukshmërinë më të lartë të kontributit financiar të donatorëve/financuesve të veprimeve. Veprimtari shtesë komunikimi, nëse kërkohet, mund të përshkruhet në Kushtet e Veçanta. Të gjitha aktivitetet e dukshmërisë dhe, sipas rastit, të komunikimit duhet të jenë në përputhje me Kërkesat më të fundit për Komunikim dhe Dukshmëri të autoritetit kontraktor.
 Palët do të konsultohen menjëherë dhe do të përpiqen të korrigjojnë çdo mangësi të konstatuar në zbatimin e kërkesave për dukshmëri dhe, sipas rastit, komunikim të përcaktuara në këtë nen dhe në kushtet e veçanta. Mospërmblidhja e detyrimeve të përcaktuara në këtë nen dhe në kushtet e veçanta mund të përbëjë shkelje të kontratës në kuptim të nenit 35 të këtyre kushteve të përgjithshme dhe mund të çojë në masa përkatëse nga autoriteti kontraktor, përfshirë pezullimin e pagesës dhe/ose uljen e pagesës përfundimtare në përpjesëtim me seriozitetin e shkeljes së detyrimeve.
- 9.10. Çdo regjistër do të ruhet për një periudhë 7-vjeçare pas pagesës përfundimtare të kryer sipas kontratës. Në rast të mosruajtjes së këtyre regjistrave, autoriteti kontraktor mund, pa njoftim formal paraprak, të zbatojë si të drejtë sanksionin për shkelje të kontratës të parashikuar në nenin 35 dhe 36.

Neni 9a: Kodi i sjelljes

- 9a.1. Kontraktori do të veprojë në çdo kohë në mënyrë të paanshme dhe si këshilltar besnik në përputhje me kodin e sjelljes së profesionit të tij. Ai do të përmbahet nga bërja e deklaratave publike për projektin pa miratimin paraprak të autoritetit kontraktor. Ai nuk do ta angazhojë autoritetin kontraktor në asnjë mënyrë pa pëlqimin e tij paraprak dhe, sipas rastit, do t'ua bëjë të qartë këtë detyrim palëve të treta.
 Abuzimi ose ndëshkimi fizik, ose kërcënimi me abuzim fizik, abuzimi ose shfrytëzimi seksual, ngacmimi dhe abuzimi verbal, si dhe forma të tjera frikësimi, janë të ndaluara. Kontraktori është gjithashtu i detyruar të informojë autoritetin kontraktor për çdo shkelje të standardeve etike ose të kodit të sjelljes të përcaktuara në këtë nen. Nëse kontraktori është në dijeni të ndonjë shkeljeje të standardeve të sipërpërmendura, ai do ta raportojë këtë me shkrim brenda 30 ditëve te autoriteti kontraktor.

- 9a.2. Kontraktori dhe personeli i tij do të respektojnë të drejtat e njeriut dhe rregullat e zbatueshme për mbrojtjen e të dhënave.
- 9a.3. Kontraktori do të respektojë legjislacionin mjedisor të zbatueshëm në vendin ku duhet të dorëzohen furnizimet dhe standardet thelbësore ndërkombëtare të punës, pra standardet bazë të ILO-s, konventat për lirinë e organizimit dhe negociimin kolektiv, eliminimin e punës së detyruar dhe të detyrueshme, eliminimin e diskriminimit në punësim dhe profesion, dhe ndalimin e punës së fëmijëve, si dhe detyrimet e zbatueshme të përcaktuara nga konventat ndërkombëtare në fuqi.
- 9a.4. Kontraktori ose ndonjë nga nënkontraktorët, agjentët apo personeli i tij nuk do të abuzojë me pushtetin e besuar për përfitim privat. Kontraktori ose ndonjë nga nënkontraktorët, agjentët apo personeli i tij nuk do të marrë ose pranojë të marrë nga asnjë person, apo të ofrojë ose pranojë t'i japë ndonjë personi, ose të sigurojë për ndonjë person, dhuratë, shpërblim, komision apo përfitim të çfarëdo lloji si shtysë ose shpërblim për kryerjen ose moskryerjen e ndonjë veprimi që lidhet me zbatimin e kontratës ose për të treguar favor apo disfavor ndaj ndonjë personi në lidhje me kontratën. Kontraktori do të respektojë të gjitha ligjet, rregulloret dhe kodet e zbatueshme kundër ryshfetit dhe korrupsionit.
- 9a.5. Pagesat ndaj kontraktorit sipas kontratës do të përbëjnë të vetmin të ardhur ose përfitim që ai mund të nxjerrë në lidhje me kontratën. Kontraktori dhe personeli i tij nuk duhet të ushtrojnë asnjë veprimtari apo të marrin asnjë përfitim që është në kundërshtim me detyrimet e tyre sipas kontratës.
- 9a.6. Zbatimi i kontratës nuk duhet të shkaktojë shpenzime tregtare të pazakonta. Shpenzime tregtare të pazakonta janë komisionet që nuk përmenden në kontratë ose që nuk rrjedhin nga një kontratë e lidhur rregullisht e cila i referohet kontratës, komisionet që nuk paguhen për një shërbim real dhe të ligjshëm, komisionet e transferuara në një parajsë fiskale, komisionet e paguara një përfituesi që nuk identifikohet qartë, ose komisionet e paguara një shoqërie që duket qartë si kompani fasadë. Autoriteti kontraktor mund të kryejë kontrolle dokumentare ose në vend që i konsideron të nevojshme për të gjetur prova në rast dyshimi për shpenzime tregtare të pazakonta.
- Respektimi i kodit të sjelljes të përcaktuar në këtë nen përbën një detyrim kontraktor. Mosrespektimi i kodit të sjelljes konsiderohet gjithmonë shkelje e kontratës sipas nenit 35 të Kushteve të Përgjithshme. Përveç kësaj, mosrespektimi i dispozitës së përcaktuar në këtë nen mund të cilësohet si shkelje e rëndë profesionale që mund të çojë ose në pezullimin ose në zgjidhjen e kontratës, pa cenuar zbatimin e sanksioneve administrative, përfshirë përjashtimin nga pjesëmarrja në procedurat e ardhshme të dhënies së kontratave.

Neni 9b: Konflikti i interesit

- 9b.1. Kontraktori do të marrë të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar ose për t'i dhënë fund çdo situatë që mund të komprometojë përmbushjen e paanshme dhe objektive të kontratës. Një konflikt i tillë interesi mund të lindë veçanërisht si rezultat i interesit ekonomik, afërsisë politike ose kombëtare, lidhjeve familjare ose emocionale, apo çdo lidhjeje tjetër përkatëse ose interesi të përbashkët. Çdo konflikt interesi që mund të lindë gjatë zbatimit të kontratës do t'i njoftohet pa vonesë autoritetit kontraktor. Në një rast të tillë, kontraktori do të marrë menjëherë të gjitha masat e nevojshme për ta zgjidhur atë.
- 9b.2. Autoriteti kontraktor rezervon të drejtën të verifikojë nëse këto masa janë të përshtatshme dhe mund të kërkojë marrjen e masave shtesë, nëse është e nevojshme. Kontraktori do të sigurojë që personeli i tij, përfshirë drejtuesit, të mos vihet në një situatë që mund të shkaktojë konflikt interesi. Pa cenuar detyrimet e tij sipas kontratës, kontraktori do të zëvendësojë menjëherë dhe pa kompensim nga autoriteti kontraktor çdo anëtar të personelit të tij të ekspozuar ndaj një situatë të tillë.
- 9b.3. Kontraktori do të përmbahet nga çdo kontakt që do të komprometonte pavarësinë e tij ose të personelit të tij. Kontraktori do ta kufizojë rolin e tij në lidhje me projektin vetëm në ofrimin e furnizimeve të përshkruara në kontratë.
- 9b.4. Kontraktori dhe kushdo që punon nën autoritetin ose kontrollin e tij në zbatimin e kontratës ose në çdo veprimtari tjetër, mund të përjashtohen nga qasja në fonde të tjera të disponueshme sipas të njëjtit projekt. Megjithatë, nëse kontraktori është në gjendje të provojë se përfshirja e tij në fazën e mëparshme të projektit nuk përbën konkurrencë të padrejtë, ai mund të marrë pjesë, në varësi të miratimit paraprak të autoritetit kontraktor.

Neni 10: Origjina

- 10.1. Të gjitha mallrat duhet të kenë origjinën në çdo vend burimor të kualifikueshëm, siç përcaktohet në udhëzimet për ofruesit dhe në kushtet e veçanta.
- 10.2. Kontraktori duhet të certifikojë se mallrat e ofruara përmbushin këtë kërkesë, duke specifikuar vendet e tyre të origjinës. Mund t'i kërket të japë informacion më të detajuar në këtë drejtim.
- 10.3. Kontraktori duhet të dokumentojë origjinën në momentin e pranimit të përkohshëm. Mospërputhja me këtë detyrim mund të çojë, pas një njoftimi formal, në zgjidhjen e kontratës dhe/ose pezullimin e pagesës.

Neni 11: Garancia e ekzekutimit

- 11.1. Kontraktori do t'i paraqesë autoritetit kontraktor, së bashku me kthimin e kontratës të kundërnënshkruar, një garanci për ekzekutimin e plotë dhe të rregullt të kontratës. Shuma e garancisë do të jetë ajo e specifikuar në kushtet e veçanta. Ajo do të jetë në intervalin 5% deri 10% të çmimit total të kontratës, duke përfshirë çdo shumë të parashikuar në anekset shtesë të kontratës.
- 11.2. Garancia e ekzekutimit do të mbahet si mbulim për pagesën ndaj autoritetit kontraktor për çdo humbje që rezulton nga moszbatimi nga kontraktori i detyrimeve të tij kontraktore sipas kontratës.
- 11.3. Garancia e ekzekutimit do të jepet në formën e përshkruar në kushtet e veçanta të kontratës, e cila mund të përfshijë një garanci bankare, draft bankar, çek të certifikuar, garanci të lëshuar nga një shoqëri sigurimi dhe/ose garancie, letër krediti të parevokueshme ose depozitë në para pranë autoritetit kontraktor. Nëse garancia e ekzekutimit jepet në formën e garancisë bankare, draftit bankar, çekut të certifikuar ose obligacionit të garancisë, ajo duhet të lëshohet nga një bankë ose shoqëri garancie dhe/ose sigurimi e miratuar nga autoriteti kontraktor.
- 11.4. Garancia e ekzekutimit do të jetë e shprehur në monedhën në të cilën paguhet kontrata. Asnjë pagesë nuk do të bëhet në favor të kontraktorit përpara dorëzimit të garancisë. Garancia do të mbetet e vlefshme derisa kontrata të jetë përmbyllur plotësisht dhe siç duhet.
- 11.5. Gjatë zbatimit të kontratës, nëse personi fizik ose juridik që jep garancinë: (i) nuk është në gjendje ose nuk dëshiron të respektojë zotimet e tij; (ii) nuk është i autorizuar të lëshojë garanci për autoritetet kontraktore; ose (iii) duket se nuk është financiarisht i besueshëm, garancia do të zëvendësohet. Autoriteti kontraktor do t'i japë kontraktorit njoftim formal për të paraqitur një garanci të re me të njëjtat kushte si ajo e mëparshme. Nëse kontraktori nuk paraqet një garanci të re, autoriteti kontraktor mund ta zgjidhë kontratën.
- 11.6. Autoriteti kontraktor do të kërkojë pagesën nga garancia për të gjitha shumat për të cilat garantuesi është përgjegjës sipas garancisë, për shkak të mospërmbylljes nga kontraktori i detyrimeve sipas kontratës, në përputhje me kushtet e garancisë dhe deri në vlerën e saj. Garantuesi do t'i paguajë pa vonesë këto shumat me kërkesë të autoritetit kontraktor dhe nuk mund të ngrejë asnjë kundërshtim për çfarëdo arsyeje. Para paraqitjes së çdo kërkesë sipas garancisë së ekzekutimit, autoriteti kontraktor do ta njoftojë kontraktorin duke treguar natyrën e mospërmbylljes për të cilën do të bëhet kërkesa.
- 11.7. Përveç rasteve kur kushtet e veçanta parashikojnë ndryshe, garancia e ekzekutimit do të lirohet brenda 60 ditëve nga lëshimi i certifikatës së nënshkruar të pranimin përfundimtar për shumën e saj totale, përveç shumave që janë objekt i zgjidhjes me marrëveshje, arbitrazhit ose procesit gjyqësor.

Neni 12: Përgjegjësitë dhe sigurimi

12.1. Përgjegjësitë

Rregullat e përgjegjësisë të përshkruara më poshtë zbatohen pa cenuar zbatimin e mundshëm të ligjeve kombëtare ose konventave ndërkombëtare për transportin e mallrave.

a) Përgjegjësia për dëmtimin e furnizimeve

Pa cenuar nenin 32 (detyrimet e garancisë) dhe nenin 38 (forca madhore), kontraktori do të mbajë: (i) përgjegjësi të plotë për ruajtjen e integritetit të furnizimeve; dhe (ii) rrezikun e humbjes dhe dëmtimit, pavarësisht shkakut të tyre, deri në pranimin përfundimtar, siç parashikohet në nenin 34.

Kompensimi për dëmet ndaj furnizimeve që rezultojnë nga përgjegjësia e kontraktorit ndaj autoritetit kontraktor kufizohet në një shumë të barabartë me një milion euro, nëse vlera e kontratës është më e vogël ose e barabartë me një milion euro. Nëse vlera e kontratës është më e madhe se një milion euro, kompensimi për dëmet që rezultojnë nga përgjegjësia e kontraktorit do të kufizohet në vlerën e kontratës.

Megjithatë, kompensimi për humbje ose dëme që rezultojnë nga mashtrimi ose neglizhenca e rëndë e kontraktorit, personelit të tij, nënkontraktorëve të tij dhe çdo personi për të cilin kontraktori përgjigjet, nuk mund të kufizohet në asnjë rast.

b) Përgjegjësia e kontraktorit ndaj autoritetit kontraktor

Në çdo kohë, kontraktori do të jetë përgjegjës dhe do ta dëmshpërblejë autoritetin kontraktor për çdo dëm të shkaktuar autoritetit kontraktor nga kontraktori, personeli i tij, nënkontraktorët e tij dhe çdo person për të cilin kontraktori përgjigjet.

Kompensimi për dëmet që rezultojnë nga përgjegjësia e kontraktorit ndaj autoritetit kontraktor kufizohet në një shumë të barabartë me një milion euro, nëse vlera e kontratës është më e vogël ose e barabartë me një milion euro. Nëse vlera e kontratës është më e madhe se një milion euro, kompensimi për dëmet që rezultojnë nga përgjegjësia e kontraktorit do të kufizohet në vlerën e kontratës.

Megjithatë, kompensimi për humbje ose dëme që rezultojnë nga përgjegjësia e kontraktorit në rast të lëndimit trupor, përfshirë vdekjen, nuk mund të kufizohet në asnjë rast. E njëjta gjë vlen edhe për

kompensimin për çdo lloj dëmi që rezulton nga mashtrimi ose neglizhenca e rëndë e kontraktorit, personelit të tij, nënkontraktorëve të tij dhe çdo personi për të cilin kontraktori përgjigjet.

c) Përgjegjësia e kontraktorit ndaj palëve të treta

Kontraktori do të dëmshpërblejë, mbrojë dhe garantojë, me shpenzimet e veta, autoritetin kontraktor, agjentët dhe punonjësit e tij, kundrejt të gjitha veprimeve, pretendimeve, humbjeve ose dëmeve, të drejtpërdrejta ose të tërthorta, të çdo natyre (në vijim “pretendim(e)”), që lindin nga çdo veprim ose mosveprim i kontraktorit, personelit të tij, nënkontraktorëve të tij dhe/ose çdo personi për të cilin kontraktori përgjigjet, gjatë përmbytjes së detyrave të tij.

Autoriteti kontraktor duhet ta njoftojë kontraktorin për çdo pretendim nga palë të treta sa më shpejt të jetë e mundur pasi autoriteti kontraktor të marrë dijeni për to.

Nëse autoriteti kontraktor zgjedh të kundërshtojë dhe të mbrohet vetë kundër pretendimit(eve), kontraktori do të mbulojë shpenzimet e arsyeshme të mbrojtjes të bëra nga autoriteti kontraktor, agjentët dhe punonjësit e tij.

Sipas këtyre kushteve të përgjithshme, agjentët dhe punonjësit e autoritetit kontraktor, si dhe personeli i kontraktorit, nënkontraktorët e tij dhe çdo person për të cilin kontraktori përgjigjet, konsiderohen palë të treta.

Kontraktori do të trajtojë të gjitha pretendimet në konsultim të ngushtë me autoritetin kontraktor.

Çdo marrëveshje ose zgjidhje e një pretendimi kërkon pëlqimin paraprak të shprehur si të autoritetit kontraktor ashtu edhe të kontraktorit.

12.2. Sigurimi

a) Sigurimi – çështje të përgjithshme

Për periudhën e zbatimit të detyrave, kontraktori do të jetë përgjegjës të sigurojë që vetë ai, personeli i tij, nënkontraktorët e tij dhe çdo person për të cilin kontraktori përgjigjet, të jenë të siguruar në mënyrë të përshtatshme pranë shoqërive të sigurimit të njohura në tregun përkatës.

Kontraktori do t'i sigurojë autoritetit kontraktor, me kërkesë, të gjitha vërtetimet e mbulimit dhe/ose certifikatat e sigurimit që tregojnë se detyrimet e kontraktorit në lidhje me sigurimin respektohen plotësisht. Kontraktori do të paraqesë pa vonesë, sa herë që autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit e kërkon, një version të përditësuar të vërtetimeve të mbulimit dhe/ose certifikatave të sigurimit.

Blerja e sigurimeve të përshtatshme nga kontraktori në asnjë rast nuk e përjashton atë nga përgjegjësitë e tij ligjore dhe/ose kontraktore.

Kontraktori do të mbajë plotësisht pasojat e mungesës totale ose të pjesshme të mbulimit, duke e shkarkuar plotësisht autoritetin kontraktor nga përgjegjësia.

Kontraktori do të sigurojë që personeli i tij, nënkontraktorët e tij dhe çdo person për të cilin kontraktori përgjigjet, të respektojnë të njëjtat kërkesa sigurimi të vendosura ndaj tij sipas kësaj kontrate. Në rast mungese sigurimi ose sigurimi të pamjaftueshëm të personelit të tij, nënkontraktorëve të tij ose të çdo personi për të cilin kontraktori përgjigjet, kontraktori do ta dëmshpërblejë autoritetin kontraktor për të gjitha pasojat që rrjedhin prej saj.

Nën përgjegjësinë e vet dhe pa cenuar detyrimin për të marrë të gjitha sigurimet që mbulojnë detyrimet e tij sipas kësaj kontrate, kontraktori do të sigurojë që të gjitha sigurimet e detyrueshme të jenë lidhur në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi në vendin ku do të kryhen detyrat. Ai do të sigurojë gjithashtu që të gjitha detyrimet ligjore të mundshme në lidhje me mbulimin të respektohen.

Autoriteti kontraktor nuk do të mbajë asnjë përgjegjësi për vlerësimin dhe mjaftueshmërinë e policave të sigurimit të lidhura nga kontraktori në lidhje me detyrimet e tij kontraktore dhe/ose ligjore.

b) Sigurimi – çështje të veçanta

Kontraktori do të marrë të gjitha sigurimet e nevojshme për të mbuluar përgjegjësinë e tij, si përsa i përket përgjegjësisë profesionale, ashtu edhe përgjegjësisë së parashikuar në nenin 12.1 “Përgjegjësitë”. Në veçanti, kontraktori do të lidhë sigurim për produktet dhe për periudhën pas dorëzimit.

Në varësi të natyrës së detyrimeve të kontraktorit, autoriteti kontraktor mund të kërkojë që transporti i furnizimeve të mbulohet nga një policë sigurimi “transporti”; kushtet e së cilës mund të përcaktohen në kushtet e veçanta, të cilat gjithashtu mund të specifikojnë lloje të tjera sigurimi që duhet të merren nga kontraktori. Ky sigurim do të mbulojë në veçanti ngarkimin, depozitimin e ndërmjetëm, shkarkimin, përfshirë sistemimin dhe mbrojtjen, nëse këto operacione përfshihen në kontratë.

Neni 13: Programi i zbatimit të detyrave

13.1. Nëse kushtet e veçanta e kërkojnë këtë, kontraktori do t'i paraqesë menaxherit të projektit për miratim një program të zbatimit të detyrave. Programi duhet të përmbajë të paktën sa vijon:

- a) rendin sipas të cilit kontraktori propozon të zbatojë kontratën, përfshirë projektimin, prodhimin, dorëzimin në vendin e pranimit, instalimin, testimin dhe vënien në funksion;
 - b) afatet brenda të cilave kërkohet dorëzimi dhe miratimi i vizatimeve;
 - c) një përshkrim të përgjithshëm të metodave që kontraktori propozon të ndjekë për zbatimin e kontratës; dhe
 - d) hollësi dhe informacione të tjera që menaxheri i projektit mund të kërkojë në mënyrë të arsyeshme.
- 13.2. Kushtet e veçanta do të specifikojnë afatin brenda të cilit programi i zbatimit të detyrave duhet t'i paraqitet menaxherit të projektit për miratim. Ato mund të përcaktojnë afate brenda të cilave kontraktori duhet të paraqesë të gjitha ose një pjesë të vizatimeve, dokumenteve dhe artikujve të detajuar. Ato do të përcaktojnë gjithashtu afatin për miratimin ose pranimin nga menaxheri i projektit të programit të zbatimit, vizatimeve të detajuara, dokumenteve dhe artikujve.
- 13.3. Miratimi i programit nga menaxheri i projektit nuk e çliron kontraktorin nga asnjë prej detyrimeve të tij sipas kontratës.
- 13.4. Asnjë ndryshim thelbësor në program nuk do të bëhet pa miratimin e menaxherit të projektit. Megjithatë, nëse ecuria e zbatimit të detyrave nuk është në përputhje me programin, menaxheri i projektit mund ta udhëzojë kontraktorin të paraqesë një program të rishikuar sipas procedurës së përcaktuar në nenin 13.

Neni 14: Vizatimet e kontraktorit

- 14.1. Nëse kushtet e veçanta e parashikojnë këtë, kontraktori do t'i paraqesë menaxherit të projektit për miratim:
- a) vizatimet, dokumentet, mostrat dhe/ose modelet, sipas afateve dhe procedurave të përcaktuara në kushtet e veçanta ose në programin e zbatimit të detyrave;
 - b) vizatime të tilla që menaxheri i projektit mund t'i kërkojë në mënyrë të arsyeshme për zbatimin e detyrave.
- 14.2. Nëse menaxheri i projektit nuk njofton vendimin e tij për miratim sipas nenit 14.1 brenda afateve të përcaktuara në kontratë ose në programin e miratuar të zbatimit të detyrave, këto vizatime, dokumente, mostra ose modele do të konsiderohen të miratuara në përfundim të afateve të specifikuara. Nëse nuk është përcaktuar ndonjë afat, ato do të konsiderohen të miratuara 30 ditë pas marrjes.
- 14.3. Vizatimet, dokumentet, mostrat dhe modelet e miratuara do të nënshkruhen ose do të identifikohen ndryshe nga menaxheri i projektit dhe nuk do të devijohet prej tyre, përveç rasteve kur menaxheri i projektit udhëzon ndryshe. Çdo vizatim, dokument, mostër ose model i kontraktorit që menaxheri i projektit refuzon ta miratojë do të modifikohet për të përmbushur kërkesat e menaxherit të projektit dhe do të riparohet nga kontraktori për miratim. Brenda 15 ditëve nga njoftimi i vërejtjeve të menaxherit të projektit, kontraktori do të bëjë korrigjimet, rregullimet etj. të nevojshme në dokumente, vizatime etj. Dokumentet, vizatimet etj. të korrigjuara ose të rregulluara do të riparohen për miratim sipas të njëjtës procedurë.
- 14.4. Kontraktori do të sigurojë kopje shtesë të vizatimeve të miratuara në formatin dhe numrin e përcaktuar në kontratë ose në urdhrat administrativë pasues.
- 14.5. Miratimi nga menaxheri i projektit i vizatimeve, dokumenteve, mostrave ose modeleve nuk e çliron kontraktorin nga asnjë prej detyrimeve të tij sipas kontratës.
- 14.6. Menaxheri i projektit do të ketë të drejtën, në çdo kohë të arsyeshme, të inspektojë në ambientet e kontraktorit të gjitha vizatimet, dokumentet, mostrat ose modelet që lidhen me kontratën.
- 14.7. Përpara pranimit të përkohshëm të furnizimeve, kontraktori do të sigurojë manualët e përdorimit dhe mirëmbajtjes së bashku me vizatimet, të cilat duhet të jenë me hollësi të tilla që t'i mundësojnë autoritetit kontraktor të përdorë, mirëmbajë, rregullojë dhe riparojë të gjitha pjesët e furnizimeve. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta, manualët dhe vizatimet duhet të jenë në gjuhën e kontratës dhe në formatin dhe numrin e përcaktuar në kontratë. Furnizimet nuk do të konsiderohen të përfunduara për qëllimet e pranimit të përkohshëm derisa këto manuale dhe vizatime t'i jenë dorëzuar autoritetit kontraktor.

Neni 15: Mjaftueshmëria e çmimeve të ofertës

- 15.1. Në varësi të çdo dispozite shtesë që mund të përcaktohet në kushtet e veçanta, kontraktori do të konsiderohet se, para paraqitjes së ofertës së tij, është bindur për saktësinë dhe mjaftueshmërinë e ofertës dhe ka marrë në konsideratë gjithçka që kërkohet për zbatimin e plotë dhe të duhur të detyrave, duke përfshirë në normat dhe çmimet e tij të gjitha kostot që lidhen me furnizimet, në veçanti:
- a) kostot e transportit;
 - b) kostot e trajtimit, paketimit, ngarkimit, shkarkimit, transitit, dorëzimit, shpaketimit, kontrollit, sigurimit dhe kostot e tjera administrative që lidhen me furnizimet. Paketimi do të jetë pronë e autoritetit kontraktor, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta;
 - c) koston e dokumenteve që lidhen me furnizimet, kur dokumente të tilla kërkohen nga autoriteti kontraktor;
 - d) zbatimin dhe mbikëqyrjen e montimit në terren dhe/ose vënies në punë të furnizimeve të dorëzuara;
 - e) sigurimin e veglave të nevojshme për montimin dhe/ose mirëmbajtjen e furnizimeve të dorëzuara;

- f) sigurimin e manualeve të detajuara të përdorimit dhe mirëmbajtjes për çdo njësi të furnizimeve të dorëzuara, siç përcaktohet në kontratë;
 - g) mbikëqyrjen ose mirëmbajtjen dhe/ose riparimin e furnizimeve, për një periudhë kohe të përcaktuar në kontratë, me kushtin që ky shërbim të mos e lirojë kontraktorin nga asnjë detyrim garancie sipas kontratës;
 - h) trajnimin e personelit të autoritetit kontraktor, në fabrikën e kontraktorit dhe/ose gjetkë, siç përcaktohet në kontratë.
- 15.2. Meqenëse kontraktori konsiderohet se i ka përcaktuar çmimet e tij në bazë të llogaritjeve, operacioneve dhe vlerësimeve të veta, ai do të kryejë pa pagesë shtesë çdo punë që është objekt i ndonjë zëri në ofertën e tij, për të cilin ai nuk ka treguar as çmim njësi dhe as shumë fikse.

Neni 16: Rregullimet tatimore dhe doganore

- 16.1. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta ose në kontratë, kushtet e dorëzimit të mallrave do të jenë DDP (Delivered Duty Paid) – Incoterms 2020, Dhoma Ndërkombëtare e Tregtisë.

Neni 17: Patentat dhe licencat

- 17.1. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta, kontraktori do ta dëmshpërblejë dhe mbajë të padëmtuar autoritetin kontraktor për të gjitha dëmet dhe kostot e shkaktuara nga çdo pretendim i ngritur nga çdo palë e tretë, përfshirë krijuesit dhe ndërmjetësit, për shkelje të pretenduara ose reale të të drejtave intelektuale, industriale ose të tjera të pronësisë së çdo lloji, të bazuara në përdorimin nga autoriteti kontraktor, siç përcaktohet në kontratë, të patentave, licencave, vizatimeve, projekteve, modeleve, markave ose shenjave tregtare, përveç rasteve kur një shkelje e tillë rrjedh nga respektimi i projektimit ose specifikimit të dhënë nga autoriteti kontraktor.
- 17.2. Të gjitha të drejtat industriale, intelektuale dhe të tjera të pronësisë (duke përfshirë, por pa u kufizuar në të drejtat e patentës dhe të autorit) të zhvilluara në lidhje me detyrat nga ose në emër të kontraktorit, duke përfshirë, por pa u kufizuar në, çdo të drejtë mbi çdo dokument të përgatitur për qëllimet e kontratës ose detyrave, do të mbeten të kontraktorit, por autoriteti kontraktor do të ketë një licencë të parevokueshme, pa tarifa dhe joekskluzive mbi të drejtat e sipërpërmendura për qëllimet e kontratës.
- Një licencë e tillë do të përfshijë të drejtën për të dhënë nënlicenca dhe do të mund të transferohet nga autoriteti kontraktor te palët e treta pa kërkuar pëlqimin e kontraktorit.
- Të gjitha të drejtat industriale, intelektuale dhe të tjera të pronësisë (duke përfshirë, por pa u kufizuar në të drejtat e patentës dhe të autorit) të zhvilluara në lidhje me detyrat nga ose në emër të autoritetit kontraktor, duke përfshirë, por pa u kufizuar në, çdo të drejtë mbi çdo dokument të përgatitur për qëllimet e kontratës ose detyrave, do të mbeten të autoritetit kontraktor, por kontraktori do të ketë të drejtën, me shpenzimet e veta, t'i kopjojë, përdorë dhe marrë këto dokumente për qëllimet e kontratës.
- Pavarësisht dhe pas çdo zgjidhjeje të kontratës, për çfarëdo arsye që të ndodhë, si dhe pas përfundimit të detyrave, autoriteti kontraktor do të vazhdojë të përfitojë nga licenca e përmendur në paragrafin e parë të nenit 17.2.

ZBATIMI I DETYRAVE DHE VONESAT

Neni 18: Urdhri për fillimin

- 18.1. Në përputhje me kushtet e veçanta, autoriteti kontraktor do të përcaktojë datën në të cilën duhet të fillojë zbatimi i detyrave dhe do ta njoftojë kontraktorin për këtë ose në njoftimin e dhënies së kontratës, ose me urdhër administrativ.
- 18.2. Përveç rasteve kur palët bien dakord ndryshe, zbatimi i detyrave do të fillojë jo më vonë se 60 ditë pas njoftimit të dhënies së kontratës. Përveç rastit kur kjo vonesë është rezultat i mospërmbushjes nga ana e kontraktorit, pas kësaj date kontraktori do të ketë të drejtë të mos e zbatojë kontratën dhe të kërkojë zgjidhjen e saj dhe/ose kompensim për dëmin e pësuar. Kontraktori do ta humbasë këtë të drejtë nëse nuk e ushtron atë brenda 30 ditëve nga skadimi i periudhës 60-ditore.

Neni 19: Periudha e zbatimit të detyrave

- 19.1. Periudha e zbatimit të detyrave do të fillojë në datën e caktuar në përputhje me nenin 18 dhe do të jetë ajo e përcaktuar në kushtet e veçanta, pa cenuar zgjatjet e periudhës që mund të jepen sipas nenit 20.
- 19.2. Nëse parashikohen periudha të veçanta të zbatimit të detyrave për lote të veçanta, në rastet kur një kontraktor fiton më shumë se një lot për kontratë, periudhat e zbatimit të detyrave për lotet e veçanta nuk do të akumulohen.

Neni 20: Zgjatja e periudhës së zbatimit të detyrave

- 20.1. Kontraktori mund të kërkojë zgjatje të periudhës së zbatimit të detyrave nëse është ose do të vonohet në përfundimin e kontratës për ndonjë nga arsyet e mëposhtme:

- a) kushte të jashtëzakonshme të motit në vendin e autoritetit kontraktor, të cilat mund të ndikojnë në instalimin ose montimin e furnizimeve;
 - b) pengesa artificiale ose kushte fizike që mund të ndikojnë në dorëzimin e furnizimeve, të cilat nuk mund të ishin parashikuar në mënyrë të arsyeshme nga një kontraktor me përvojë;
 - c) urdhra administrative që ndikojnë në datën e përfundimit, përveç atyre që rrjedhin nga mospërbushja e kontraktorit;
 - d) mos përbushja nga autoriteti kontraktor e detyrimeve të tij sipas kontratës;
 - e) çdo pezullim i dorëzimit dhe/ose instalimit të furnizimeve që nuk vjen nga mospërbushja e kontraktorit;
 - f) forca madhore;
 - g) furnizime shtesë ose të tjera të porositura nga autoriteti kontraktor;
 - h) çdo shkak tjetër i përmendur në këto kushte të përgjithshme që nuk vjen nga mospërbushja e kontraktorit.
- 20.2. Nëse kontraktori konsideron se ka të drejtë për një zgjatje të periudhës së zbatimit sipas kontratës, kontraktori duhet:
- a) të njoftojë menaxherin e projektit për qëllimin e tij për të bërë një kërkesë të tillë jo më vonë se 15 ditë pasi kontraktori u bë i vetëdijshëm, ose duhej të ishte bërë i vetëdijshëm, për ngjarjen ose rrethanën që i jep shkas kërkesës. Nëse kontraktori nuk e paraqet njoftimin për kërkesën për zgjatje të periudhës së zbatimit brenda kësaj periudhe 15-ditore, periudha e zbatimit nuk do të zgjatet dhe autoriteti kontraktor do të lirohet nga çdo përgjegjësi në lidhje me kërkesën; dhe
 - b) t'i paraqesë menaxherit të projektit të dhëna të plota dhe të hollësishme për kërkesën, brenda 30 ditëve nga njoftimi i mësipërm, përveç rasteve kur është rënë dakord ndryshe ndërmjet kontraktorit dhe mbikëqyrësit, në mënyrë që kërkesa të mund të shqyrtohet në atë kohë.
- 20.3. Brenda 30 ditëve nga marrja e të dhënave të hollësishme të kontraktorit mbi kërkesën, menaxheri i projektit, në marrëveshje me autoritetin kontraktor, me anë të njoftimit drejtuar kontraktorit, do të japë një zgjatje të tillë të periudhës së zbatimit të detyrave siç mund të justifikohet, qoftë në mënyrë paraprake apo prapavepruese, ose do ta informojë kontraktorin se ai nuk ka të drejtë për një zgjatje.

Neni 21: Vonesat në zbatimin e detyrave

- 21.1. Nëse kontraktori nuk arrin të dorëzojë ndonjë ose të gjitha mallrat apo të kryejë shërbimet brenda periudhës së zbatimit të detyrave të specifikuar në kontratë, autoriteti kontraktor, pa njoftim formal dhe pa cenuar mjetet e tjera juridike që ka sipas kontratës, do të ketë të drejtë të kërkojë dëmshpërblim të paracaktuar për çdo ditë, ose pjesë të saj, që kalon ndërmjet fundit të periudhës së zbatimit të detyrave, ose periudhës së zgjatur sipas nenit 20, dhe datës faktike të përfundimit. Norma ditore e dëmshpërblimit të paracaktuar është 5/1000 e vlerës së furnizimeve të padorëzuara, deri në një maksimum prej 15% të çmimit total të kontratës.
- 21.2. Nëse mosdorëzimi i ndonjërit prej mallrave pengon përdorimin normal të furnizimeve si tërësi, dëmshpërblimi i paracaktuar i parashikuar në nenin 21.1 do të llogaritet mbi bazën e çmimit total të kontratës.
- 21.3. Nëse autoriteti kontraktor ka fituar të drejtën të kërkojë të paktën 15% të çmimit total të kontratës, ai mundet, pasi të njoftojë kontraktorin:
- a) të ekzekutojë garancinë e ekzekutimit; dhe/ose
 - b) të zgjidhë kontratën;
 - c) të lidhë një kontratë me një palë të tretë për furnizimin e pjesës së mbetur të furnizimeve, me koston e kontraktorit.

Neni 22: Ndryshimet

- 22.1. Ndryshimet në kontratë duhet të formalizohen me një aneks kontrate të nënshkruar nga të dyja palët ose me një urdhër administrativ të lëshuar nga menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor. Ndryshimet thelbësore të kontratës, përfshirë ndryshimet në çmimin total të kontratës, duhet të bëhen me anë të një aneksi. Çdo ndryshim kontraktor duhet të respektojë parimet e përgjithshme të përcaktuara në udhëzuesin praktik.
- 22.2. Në varësi të kufijve të pragjeve procedurale të përcaktuara në udhëzuesit e zbatueshëm të prokurimit, autoriteti kontraktor rezervon të drejtën të ndryshojë me urdhër administrativ sasi të për lot ose për zë me +/- 100 % në momentin e lidhjes së kontratës dhe gjatë vlefshmërisë së saj. Vlera totale e furnizimeve nuk mund të rritet ose ulet si rezultat i ndryshimit me më shumë se 25% të çmimit të ofertës. Çmimet për njësi të cituara në ofertë do të jenë të zbatueshme për sasi të prokuruar sipas ndryshimit.
- 22.3. Menaxheri i projektit dhe autoriteti kontraktor do të kenë kompetencën të urdhërojnë çdo ndryshim në çdo pjesë të furnizimeve që është i nevojshëm për përfundimin dhe/ose funksionimin e duhur të furnizimeve. Ndryshime të tilla me urdhër administrativ mund të përfshijnë shtesa, heqje, zëvendësime, ndryshime në cilësi, sasi, formë, karakter, lloj, si dhe në vizatime, projekte ose specifikime kur furnizimet prodhohen posaçërisht për autoritetin kontraktor, në mënyrën e dërgesës ose paketimit, vendin e dorëzimit dhe në rendin, metodën ose kohën e përcaktuar të zbatimit të detyrave. Asnjë urdhër administrativ nuk do të ketë si efekt pavlefshmërinë e

- kontratës, por efekti financiar, nëse ka, i të gjitha ndryshimeve të tilla do të vlerësohet në përputhje me nenin 22.7.
- 22.4. Të gjithë urdhrat administrativë do të lëshohen me shkrim, me kuptimin që:
- nëse, për çfarëdo arsye, menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor e sheh të nevojshme të japë një urdhër gojarisht, ai duhet ta konfirmojë atë sa më shpejt të jetë e mundur me anë të një urdhri administrativ;
 - nëse kontraktori konfirmon me shkrim një urdhër gojor të dhënë për qëllimet e nenit 22.4(a) dhe kjo konfirmim nuk kundërshtohet menjëherë me shkrim nga menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor, atëherë do të konsiderohet se menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor ka lëshuar një urdhër administrativ;
 - nuk kërkohet urdhër administrativ për të rritur ose ulur sasinë e çdo pozicionimi ose instalimi ndihmës për shkak se vlerësimet në ndarjen e buxhetit ishin shumë të larta ose shumë të ulëta.
- 22.5. Përveç rasteve kur neni 22.4 parashikon ndryshe, para lëshimit të një urdhri administrativ, menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor do ta njoftojë kontraktorin për natyrën dhe formën e këtij ndryshimi. Kontraktori më pas do t'i paraqesë pa vonesë menaxherit të projektit një miratim me shkrim, ose një propozim që përmban:
- një përshkrim të detyrave, nëse ka, që duhen kryer ose të masave që duhen marrë dhe një program të zbatimit të detyrave;
 - çdo ndryshim të nevojshëm në programin e zbatimit të detyrave ose në ndonjë nga detyrimet e kontraktorit që rrjedhin nga kjo kontratë; dhe
 - çdo rregullim të çmimit total të kontratës në përputhje me rregullat e përcaktuara në nenin 22.
- 22.6. Pas marrjes së parashtrës së kontraktorit sipas nenit 22.5, menaxheri i projektit, pas konsultimit të duhur me autoritetin kontraktor dhe, sipas rastit, me kontraktorin, do të vendosë pa vonesë nëse do ta pranojë apo jo ndryshimin. Nëse menaxheri i projektit e pranon ndryshimin, ai do ta njoftojë kontraktorin përmes një urdhri administrativ, duke deklaruar se kontraktori do ta kryejë ndryshimin sipas çmimeve dhe kushteve të dhëna në parashtrën e kontraktorit sipas nenit 22.5, ose siç janë ndryshuar nga menaxheri i projektit në përputhje me nenin 22.7.
- 22.7. Çmimet për të gjitha ndryshimet e urdhëruara nga menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor në përputhje me nenin 22.4 dhe 22.6 do të përcaktohen sipas parimeve të mëposhtme:
- kur detyra ka karakter të ngjashëm dhe zbatohet në kushte të ngjashme me një zë të çmuar në ndarjen e buxhetit, ajo do të vlerësohet me normat dhe çmimet e përfshira aty;
 - kur detyra nuk ka karakter të ngjashëm ose nuk zbatohet në kushte të ngjashme, normat dhe çmimet në kontratë do të përdoren si bazë për vlerësim për atë që është e arsyeshme; përndryshe, menaxheri i projektit do të bëjë një vlerësim të drejtë;
 - nëse natyra ose shumica e ndonjë ndryshimi në raport me natyrën ose shumën e të gjithë kontratës ose me ndonjë pjesë të saj është e tillë që, sipas mendimit të menaxherit të projektit, çdo normë ose çmim i përfshirë në kontratë për ndonjë zë pune, për shkak të atij ndryshimi, bëhet i paarsyeshëm, menaxheri i projektit do të caktojë normën ose çmimin që ai e konsideron të arsyeshëm dhe të përshtatshëm sipas rrethanave;
 - kur një ndryshim kërkohet për shkak të mospërmbushjes ose shkeljes së kontratës nga kontraktori, çdo kosto shtesë që i atribuohet këtij ndryshimi do të përballohet nga kontraktori.
- 22.8. Pas marrjes së urdhrit administrativ, kontraktori do ta zbatojë ndryshimin e kërkuar sipas parimeve të mëposhtme:
- kontraktori do të jetë i lidhur nga këto kushte të përgjithshme sikur ndryshimi i kërkuar me urdhër administrativ të ishte i përcaktuar në kontratë;
 - kontraktori nuk do të vonojë zbatimin e urdhrit administrativ duke pritur miratimin e ndonjë zgjatjeje të afatit për përfundim ose rregullimin e çmimit total të kontratës;
 - kur urdhri administrativ paraprin rregullimin e çmimit total të kontratës, kontraktori do të mbajë shënime për kostot e kryerjes së ndryshimit dhe për kohën e shpenzuar për të. Këto shënime do të jenë të hapura për inspektim nga menaxheri i projektit në çdo kohë të arsyeshme.
- 22.9. Kontraktori do ta njoftojë autoritetin kontraktor për çdo ndryshim të llogarisë bankare, duke përdorur formatin e rënë dakord. Autoriteti kontraktor do të ketë të drejtën të kundërshtojë ndryshimin e llogarisë bankare nga kontraktori.

Neni 23: Pezullimi

- 23.1. Kontraktori, me urdhër të autoritetit kontraktor, do të pezullojë zbatimin e kontratës ose të një pjese të saj për një kohë ose kohë të tilla dhe në mënyrën që autoriteti kontraktor e konsideron të nevojshme. Pezullimi do të hyjë në fuqi në ditën kur kontraktori merr urdhrin ose në një datë të mëvonshme, nëse urdhri e parashikon këtë.

- 23.2. Pezullimi në rast të shkeljes së supozuar të detyrimeve, parregullsive ose mashtrimit: Kontrata mund të pezullohet për të verifikuar nëse gjatë procedurës së dhënies ose zbatimit të kontratës ka ndodhur shkelje e supozuar e detyrimeve, parregullsi ose mashtrim. Nëse këto nuk konfirmohen, zbatimi i kontratës do të rifillojë sa më shpejt të jetë e mundur.
- 23.3. Gjatë periudhës së pezullimit, kontraktori do të mbrojë dhe sigurojë furnizimet e prekura në magazinën e kontraktorit ose gjetkë, kundër çdo përkeqësimi, humbjeje ose dëmtimi, në masën e mundshme dhe sipas udhëzimeve të menaxherit të projektit, edhe nëse furnizimet janë dorëzuar në vendin e pranimi në përputhje me kontratën, por instalimi i tyre është pezulluar nga menaxheri i projektit.
- 23.4. Shpenzimet shtesë të shkaktuara në lidhje me masa të tilla mbrojtëse mund t'i shtohen çmimit total të kontratës, përveç rasteve kur:
- a) parashikohet ndryshe në kontratë; ose
 - b) pezullimi është i nevojshëm për shkak të ndonjë shkeljeje ose mospërbushjeje nga ana e kontraktorit; ose
 - c) pezullimi është i nevojshëm për shkak të kushteve normale klimatike në vendin e pranimi; ose
 - d) pezullimi është i nevojshëm për sigurinë ose zbatimin e duhur të kontratës ose të ndonjë pjese të saj, për aq sa kjo nevojë nuk vjen nga ndonjë veprim ose mospërbushje e menaxherit të projektit ose autoritetit kontraktor; ose
 - e) shkelja e supozuar e detyrimeve, parregullsive ose mashtrimi i përmendur në nenin 23.2 konfirmohet dhe i atribuohet kontraktorit.
- 23.5. Kontraktori do të ketë të drejtë për shtesa të tilla në çmimin total të kontratës vetëm nëse e njofton menaxherin e projektit, brenda 30 ditëve nga marrja e urdhrat për pezullimin e kontratës, për synimin e tij për t'i kërkuar ato.
- 23.6. Autoriteti kontraktor, pas konsultimit me kontraktorin, do të përcaktojë shtesat e tilla në çmimin total të kontratës dhe/ose zgjatjen e afatit të zbatimit që do t'i jepen kontraktorit në lidhje me këtë kërkesë, sipas mendimit të autoritetit kontraktor, në mënyrë të drejtë dhe të arsyeshme.
- 23.7. Autoriteti kontraktor do ta urdhërojë sa më shpejt të jetë e mundur kontraktorin të rifillojë kontratën e pezulluar ose do ta informojë atë se e zgjidh kontratën. Nëse periudha e pezullimit tejkalon 180 ditë dhe pezullimi nuk vjen nga shkelja ose mospërbushja e kontraktorit, kontraktori mund, me njoftim drejtuar autoritetit kontraktor, të kërkojë të vazhdohet me kontratën brenda 30 ditëve, ose ta zgjidhë kontratën.

MATERIALET DHE PUNIMI

Neni 24: Cilësia e furnizimeve

- 24.1. Furnizimet duhet, në çdo aspekt, të plotësojnë specifikimet teknike të përcaktuara në kontratë dhe të jenë në përputhje në çdo aspekt me vizatimet, rilevimet, modelet, mostrat, shabllonet dhe kërkesat e tjera në kontratë, të cilat do të mbahen në dispozicion të autoritetit kontraktor ose menaxherit të projektit për qëllime identifikimi gjatë gjithë periudhës së zbatimit.
- 24.2. Çdo pranim teknik paraprak i parashikuar në kushtet e veçanta do të jetë objekt i një kërkesë të dërguar nga kontraktori te menaxheri i projektit. Kërkesa do të tregojë referencën e kontratës, do të specifikojë materialet, artikujt dhe mostrat e paraqitura për këtë pranim sipas kontratës dhe, sipas rastit, do të tregojë numrin e lotit dhe vendin ku do të kryhet pranimi. Materialet, artikujt dhe mostrat e specifikuara në kërkesë duhet të certifikohen nga menaxheri i projektit se përmbushin kërkesat për një pranim të tillë përpara se të përfshihen në furnizime.
- 24.3. Edhe nëse materialet ose artikujt që do të përfshihen në furnizime ose në prodhimin e komponentëve që do të furnizohen janë pranuar teknikisht në këtë mënyrë, ato mund të refuzohen sërish nëse një shqyrtim i mëtejshëm zbulon defekte ose mangësi, rast në të cilin ato duhet të zëvendësohen menjëherë nga kontraktori. Kontraktorit mund t'i jepet mundësia të riparojë dhe korrigjojë materialet dhe artikujt e refuzuar, por këto materiale dhe artikuj do të pranohen për përfshirje në furnizime vetëm nëse janë riparuar dhe korrigjuar në mënyrë të kënaqshme për menaxherin e projektit.

Neni 25: Inspektimi dhe testimi

- 25.1. Kontraktori do të sigurojë që furnizimet të dorëzohen në vendin e pranimi në kohë të mjaftueshme, në mënyrë që menaxheri i projektit të mund të kryejë pranimin e furnizimeve. Kontraktori konsiderohet se i ka vlerësuar plotësisht vështirësitë që mund të hasë në këtë drejtim dhe nuk do të lejohet të paraqesë asnjë arsye për vonesë në përmbushjen e detyrimeve të tij.
- 25.2. Menaxheri i projektit do të ketë të drejtë të inspektojë, ekzaminojë, masë dhe testojë komponentët, materialet dhe punimin, si dhe të kontrollojë ecurinë e përgatitjes, fabrikimit ose prodhimit të çdo gjëje që po përgatitet, fabrikohet ose prodhohet për dorëzim sipas kontratës, me qëllim përcaktimin nëse komponentët, materialet dhe punimi janë të cilësisë dhe sasisë së kërkuar. Kjo do të bëhet në vendin e prodhimit, fabrikimit, përgatitjes, në vendin e pranimi ose në vende të tjera të përcaktuara në kushtet e veçanta.

- 25.3. Për qëllimet e këtyre testeve dhe inspektimeve, kontraktori do të:
- a) sigurojë përkohësisht dhe pa pagesë për menaxherin e projektit ndihmën, mostrat ose pjesët e testimit, makineritë, pajisjet, veglat, fuqinë punëtore, materialet, vizatimet dhe të dhënat e prodhimit që normalisht kërkojnë për inspektim dhe testim;
 - b) dakordësojë me menaxherin e projektit kohën dhe vendin e testeve;
 - c) sigurojë qasje për menaxherin e projektit, në çdo kohë të arsyeshme, në vendin ku do të kryhen testet.
- 25.4. Nëse menaxheri i projektit nuk është i pranishëm në datën e rënë dakord për testet, kontraktori mund, përveç rasteve kur menaxheri i projektit udhëzon ndryshe, të vazhdojë me testet, të cilat do të konsiderohen se janë kryer në praninë e menaxherit të projektit. Kontraktori do t'i dërgojë menjëherë menaxherit të projektit kopje të certifikuara siç duhet të rezultateve të testeve, dhe, nëse ai nuk ka marrë pjesë në test, menaxheri i projektit do të jetë i lidhur nga rezultatet e testeve.
- 25.5. Kur komponentët dhe materialet të kenë kaluar testet e sipërpërmendura, menaxheri i projektit do ta njoftojë kontraktorin ose do ta miratojë certifikatën e kontraktorit për këtë qëllim.
- 25.6. Nëse menaxheri i projektit dhe kontraktori nuk bien dakord për rezultatet e testimit, secili do t'i japë tjetrit një deklaratë të pikëpamjeve të veta brenda 15 ditëve nga lindja e mosmarrëveshjes. Menaxheri i projektit ose kontraktori mund të kërkojë që testet të përsëriten në të njëjtat kushte ose, nëse cilado palë e kërkon këtë, nga një ekspert i zgjedhur me pëlqim të përbashkët. Të gjitha raportet e testimit do t'i paraqiten menaxherit të projektit, i cili do t'ia komunikojë pa vonesë kontraktorit rezultatet e këtyre testeve. Rezultatet e ritestimit do të jenë përfundimtare. Kostoja e ritestimit do të përballohet nga pala, pikëpamja e së cilës rezulton e gabuar nga ritestimi.
- 25.7. Gjatë kryerjes së detyrave të tyre, menaxheri i projektit dhe çdo person i autorizuar prej tij nuk do t'u zbulojnë personave të paautorizuar informacion për metodat e prodhimit dhe funksionimit të ndërmarrjes, të marra përmes inspektimit dhe testimit.

PAGESAT

Neni 26: Parime të përgjithshme

- 26.1. Pagesat do të bëhen në monedhën e specifikuar në kontratë. Kushtet e veçanta do të përcaktojnë kushtet administrative ose teknike që rregullojnë pagesat e parafinancimit dhe pagesat përfundimtare, të kryera në përputhje me kushtet e përgjithshme.
- 26.2. Pagesat që i detyrohen autoritetit kontraktor do të bëhen në llogarinë bankare të përmendur në formularin e identifikimit financiar të paraqitur nga kontraktori.
- 26.3. Pagesa e parafinancimit (nëse zbatohet) do të bëhet brenda 30 ditëve nga data në të cilën një faturë e pranueshme regjistrohet nga autoriteti kontraktor. Fatura nuk do të jetë e pranueshme nëse një ose më shumë kërkesa thelbësore nuk përmbushen. Pagesa përfundimtare do të bëhet brenda 60 ditëve nga data në të cilën një faturë regjistrohet nga autoriteti kontraktor, së bashku me kërkesën për pranimin e përkohshëm sipas nenit 31.2. Data e pagesës do të jetë data në të cilën debitohet llogaria paguese.
- 26.4. Periudha e përmendur në nenin 26.3 mund të pezullohet duke njoftuar kontraktorin se fatura nuk mund të paguhet, sepse shuma nuk është ende e detyrueshme, sepse dokumentet përkatëse mbështetëse nuk janë paraqitur, ose sepse ka prova se shpenzimi mund të mos jetë i pranueshëm. Në rastin e fundit, mund të kryhet një inspektim në vend për kontrolle të mëtejshme. Kontraktori do të japë sqarime, ndryshime ose informacion shtesë brenda 30 ditëve nga kërkesa për këtë. Afati i pagesës do të vazhdojë të llogaritet nga data në të cilën regjistrohet një faturë e hartuar siç duhet.
- 26.5. Pagesat do të bëhen si më poshtë:
- a) deri në 40% të çmimit total të kontratës pas nënshkrimit të kontratës, kundrejt paraqitjes së garancisë së ekzekutimit dhe të një garancie parafinancimi për shumën e plotë të pagesës së parafinancimit, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta. Garancia e parafinancimit do t'i paraqitet autoritetit kontraktor sipas procedurës së parashikuar për garancinë e ekzekutimit në përputhje me nenin 11. Garancia e parafinancimit duhet të mbetet e vlefshme deri në lirimin e saj jo më vonë se 30 ditë pas pranimit të përkohshëm të mallrave. Kur kontraktori është organ publik, detyrimi për garanci parafinancimi mund të hiqet, në varësi të një vlerësimi të rrezikut;
 - b) shuma e mbetur e çmimit total të kontratës, si pagesë e bilancit, pas marrjes nga autoriteti kontraktor të faturës dhe kërkesës për certifikatën e pranimit të përkohshëm.
- 26.6. Kur është dorëzuar vetëm një pjesë e furnizimeve, pagesa e dytë e detyrueshme pas pranimit të pjesshëm të përkohshëm do të llogaritet mbi vlerën e furnizimeve të pranuar realisht dhe garancia do të lirohet në përputhje me rrethanat.
- 26.7. Për furnizimet që nuk mbulohen nga një periudhë garancie, pagesat e mësipërme do të grumbullohen. Kushtet të cilave u nënshtrohen pagesat e parafinancimit dhe pagesat përfundimtare do të jenë ato të përcaktuara në kushtet e veçanta.

- 26.8. Detyrimet e pagesës së autoritetit kontraktor sipas kësaj kontrate do të pushojnë jo më vonë se 18 muaj pas përfundimit të periudhës së zbatimit të detyrave, përveç rastit kur kontrata zgjidhet në përputhje me këto kushte të përgjithshme.
- 26.9. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta, kontrata do të ketë çmime fikse, të cilat nuk do të rishikohen.
- 26.10. Kontraktori merr përsipër të shlyejë çdo shumë të paguar mbi shumën përfundimtare të detyrueshme ndaj autoritetit kontraktor përpara afatit të treguar në debit-notë, i cili është 45 ditë nga lëshimi i asaj note. Nëse kontraktori nuk e kryen kthimin brenda afatit të mësipërm, autoriteti kontraktor mund të rrisë shumën e detyrueshme duke shtuar interes:
- me normën e riskkontimit të zbatuar nga banka qendrore e vendit të autoritetit kontraktor, kur pagesat janë në monedhën vendase;
 - me normën e aplikuar nga Banka Qendrore Europiane për operacionet e saj kryesore të rifinancimit në euro, siç botohet në Serinë C të Fletorës Zyrtare të Bashkimit European, kur pagesat janë në euro,
- në ditën e parë të muajit në të cilin ka skaduar afati, plus tetë pikë përqindjeje. Interesi i vonësës do të llogaritet për periudhën ndërmjet datës së afatit të pagesës dhe datës në të cilën pagesa kryhet realisht. Çdo pagesë e pjesshme do të mbulojë fillimisht interesin e llogaritur në këtë mënyrë.
- Shumat që duhen kthyer autoritetit kontraktor mund të kompensohen me shuma të çdo lloji që i detyrohen kontraktorit. Kjo nuk cenon të drejtën e palëve për të rënë dakord për pagesë me këste. Kostot bankare që lindin nga kthimi i shumave të detyrueshme ndaj autoritetit kontraktor do të përballohen tërësisht nga kontraktori.
- 26.11. Nëse kontrata zgjidhet për çfarëdo arsye, garancia që siguron paraфинancimin mund të ekzekutohet menjëherë me qëllim shlyerjen e bilancit të paraфинancimit që ende i detyrohet kontraktori, dhe garantuesi nuk do të vonojë pagesën ose të ngrejë kundërshtime për çfarëdo arsye.
- 26.12. Para, ose në vend të zgjidhjes së kontratës siç parashikohet në nenin 36, autoriteti kontraktor mund të pezullojë pagesat si masë paraprake pa njoftim paraprak.
- 26.13. Kur procedura e dhënies ose zbatimi i kontratës rezulton se i është nënshtruar shkeljes së detyrimeve, parregullsive ose mashtrimit që i atribuohet kontraktorit, autoriteti kontraktor mund, përveç mundësisë për të pezulluar zbatimin e kontratës në përputhje me nenin 23.2 dhe për ta zgjidhur kontratën siç parashikohet në nenin 36, të pezullojë pagesat dhe/ose të rikuperojë shumat tashmë të paguara, në përpjesëtim me seriozitetin e shkeljes së detyrimeve, parregullsive ose mashtrimit. Përveç masave të mësipërme, autoriteti kontraktor mund të ulë vlerën e kontratës në përpjesëtim me seriozitetin e parregullsive, mashtrimit ose shkeljes së detyrimeve, përfshirë rastet kur aktivitetet përkatëse nuk janë zbatuar fare ose janë zbatuar dobët, pjesërisht ose me vonësë.

Neni 27: Pagesa ndaj palëve të treta

- 27.1. Urdhrat për pagesa ndaj palëve të treta mund të kryhen vetëm pas një cedimi të bërë në përputhje me nenin 5. Cedimi duhet t'i njoftohet autoritetit kontraktor.
- 27.2. Njoftimi i përfituesve të cedimit do të jetë përgjegjësi ekskluzive e kontraktorit.
- 27.3. Në rast të një sekuestrimi të detyrueshëm ligjor të pasurisë së kontraktorit që prek pagesat që i detyrohen atij sipas kontratës, dhe pa cenuar afatin e përcaktuar në nenin 26, autoriteti kontraktor do të ketë 30 ditë, duke filluar nga dita kur merr njoftimin për heqjen përfundimtare të pengesës ndaj pagesës, për të rifilluar pagesat ndaj kontraktorit.

Neni 28: Pagesat me vonësë

- 28.1. Autoriteti kontraktor do t'i paguajë kontraktorit shumat e detyrueshme në përputhje me nenin 26.
- 28.2. Pasi të ketë skaduar afati i përmendur në nenin 26.3, kontraktori do të marrë, brenda dy muajve nga marrja e pagesës së vonuar, interes për vonësë:
- me normën e riskkontimit të aplikuar nga banka qendrore e vendit partner, kur pagesat janë në monedhën vendase;
 - me normën e aplikuar nga Banka Qendrore Europiane për operacionet e saj kryesore të rifinancimit në euro, siç botohet në Serinë C të Fletorës Zyrtare të Bashkimit European, kur pagesat janë në euro,
- në ditën e parë të muajit në të cilin ka skaduar afati, plus tetë pikë përqindjeje. Interesi do të paguhet për kohën e kaluar ndërmjet skadimit të afatit të pagesës dhe datës në të cilën debitohet llogaria e autoritetit kontraktor. Megjithatë, kur interesi i llogaritur në përputhje me nënparagrafin e parë është më i vogël ose i barabartë me 200 EUR, ai do t'i paguhet kreditorit vetëm me kërkesë të paraqitur brenda dy muajve nga marrja e pagesës së vonuar.
- 28.3. Çdo mospagesë që zgjat më shumë se 90 ditë nga skadimi i periudhës së përcaktuar në nenin 26.3 do t'i japë të drejtë kontraktorit ose të mos e zbatojë kontratën, ose ta zgjidhë atë, sipas nenit 37.

PRANIMI DHE MIRËMBAJTJA

Neni 29: Dorëzimi

- 29.1. Kontraktori do t'i dorëzojë furnizimet në përputhje me kushtet e kontratës. Furnizimet do të jenë në rrezikun e kontraktorit deri në pranimin përfundimtar të tyre.
- 29.2. Kontraktori do të sigurojë një paketim të tillë të furnizimeve siç kërkohet për të parandaluar dëmtimin ose përkeqësimin e tyre gjatë transportit deri në destinacionin e treguar në kontratë. Paketimi duhet të jetë i mjaftueshëm për të përballuar, pa kufizim, trajtimin e ashpër, ekspozimin ndaj temperaturave ekstreme, kripës dhe reshjeve gjatë transportit dhe ruajtjes së hapur. Madhësia dhe pesha e paketave duhet të marrin parasysh, sipas rastit, largësinë e destinacionit përfundimtar të furnizimeve dhe mungesën e mundshme të mjeteve të rënda të manipulimit në të gjitha pikat e transitit.
- 29.3. Paketimi, shënjimi dhe dokumentacioni brenda dhe jashtë paketave do të jenë në përputhje me kërkesat e parashikuara shprehimisht në kushtet e veçanta, duke iu nënshtruar çdo ndryshimi të urdhëruar më vonë nga menaxheri i projektit ose autoriteti kontraktor.
- 29.4. Kontraktori do të jetë përgjegjës për dorëzimin në vendin e pranimi të të gjitha furnizimeve dhe pajisjeve të furnitorit të nevojshme për qëllimet e kontratës.
- 29.5. Çdo dorëzim duhet të shoqërohet me një deklaratë të hartuar nga kontraktori. Kjo deklaratë do të jetë sipas përcaktimit në kushtet e veçanta.
- 29.6. Çdo paketë do të shënohet qartë në përputhje me kushtet e veçanta.
- 29.7. Dorëzimi do të konsiderohet i kryer kur të ketë prova me shkrim të disponueshme për të dyja palët se dorëzimi i furnizimeve ka ndodhur në përputhje me kushtet e kontratës, dhe fatura(t), si dhe çdo dokumentacion tjetër i përcaktuar në kushtet e veçanta, i janë paraqitur autoritetit kontraktor. Kur furnizimet dorëzohen në një institucion të autoritetit kontraktor, ky i fundit do të mbajë përgjegjësinë si depozitar, në përputhje me kërkesat e ligjit të zbatueshëm për kontratën, gjatë periudhës që kalon ndërmjet dorëzimit për ruajtje dhe pranimi.

Neni 30: Operacionet e verifikimit

- 30.1. Furnizimet nuk do të pranohen derisa verifikimet dhe testet e përcaktuara të jenë kryer me shpenzimet e kontraktorit. Verifikimet dhe testet mund të kryhen para dërgesës, në pikën e dorëzimit dhe/ose në destinacionin përfundimtar të mallrave.
- 30.2. Menaxheri i projektit, gjatë ecursisë së dorëzimit të furnizimeve dhe përpara marrjes në dorëzim të tyre, do të ketë kompetencën të urdhërojë ose vendosë:
 - a) largimin nga vendi i pranimi, brenda afatit ose afateve të specifikuara në urdhër, të çdo furnizimi që, sipas mendimit të menaxherit të projektit, nuk është në përputhje me kontratën;
 - b) zëvendësimin e tyre me furnizime të përshtatshme dhe të rregullta;
 - c) heqjen dhe riinstalimin e duhur, pavarësisht çdo testi të mëparshëm të tyre ose të çdo instalimi që, për sa i përket materialeve, punimit ose projektimit për të cilin kontraktori është përgjegjës, sipas mendimit të menaxherit të projektit, nuk është në përputhje me kontratën;
 - d) konstatimin se çdo punë e kryer ose mall i furnizuar ose material i përdorur nga kontraktori nuk është në përputhje me kontratën, ose se furnizimet ose ndonjë pjesë e tyre nuk përmbushin kërkesat e kontratës.
- 30.3. Kontraktori do të korrigjojë me shpejtësi dhe me shpenzimet e veta defektet e specifikuara në këtë mënyrë. Nëse kontraktori nuk i zbaton këto urdhra, autoriteti kontraktor do të ketë të drejtë të angazhojë persona të tjerë për t'i kryer ato dhe të gjitha shpenzimet që rrjedhin ose lidhen me këtë do të zbriten nga çdo shumë që i detyrohet ose mund t'i detyrohet kontraktorit.
- 30.4. Furnizimet që nuk janë të cilësisë së kërkuar do të refuzohen. Mbi furnizimet e refuzuara mund të vendoset një shenjë e veçantë. Kjo nuk duhet të jetë e tillë që t'i ndryshojë ato ose të ndikojë në vlerën e tyre tregtare. Furnizimet e refuzuara do të hiqen nga kontraktori nga vendi i pranimi, nëse menaxheri i projektit e kërkon këtë, brenda një periudhe që ai do të specifikojë; në të kundërt, ato do të hiqen si e drejtë me shpenzimet dhe rrezikun e kontraktorit. Çdo punë që përfshin materiale të refuzuara do të refuzohet.
- 30.5. Dispozitat e nenit 30 nuk cenojnë të drejtën e autoritetit kontraktor për të kërkuar sipas nenit 21, dhe në asnjë mënyrë nuk e lirojnë kontraktorin nga asnjë detyrim garancie ose detyrim tjetër sipas kontratës.

Neni 31: Pranimi i përkohshëm

- 31.1. Furnizimet do të merren në dorëzim nga autoriteti kontraktor kur ato të jenë dorëzuar në përputhje me kontratën, të kenë kaluar në mënyrë të kënaqshme testet e kërkuara, ose të jenë vënë në punë sipas rastit, dhe të jetë lëshuar ose të konsiderohet se është lëshuar një certifikatë pranimi të përkohshëm.
- 31.2. Kontraktori mund të aplikojë, me njoftim drejtuar menaxherit të projektit, për një certifikatë pranimi të përkohshëm kur furnizimet janë gati për një pranim të tillë. Menaxheri i projektit, brenda 30 ditëve nga marrja e kërkesës së kontraktorit, ose:

- do t'i lëshojë kontraktorit certifikatën e pranimit të përkohshëm, me një kopje për autoritetin kontraktor, duke treguar, sipas rastit, rezervat e tij dhe, ndër të tjera, datën kur, sipas mendimit të tij, furnizimet janë përfunduar në përputhje me kontratën dhe janë gati për pranimin e përkohshëm; ose
- do ta refuzojë kërkesën, duke dhënë arsyet dhe duke specifikuar veprimet që, sipas mendimit të tij, kërkohen nga kontraktori që certifikata të lëshohet.

Afati kohor i autoritetit kontraktor për lëshimin e certifikatës së pranimit të përkohshëm ndaj kontraktorit do të konsiderohet i përfshirë në afatin kohor të pagesave të treguar në nenin 26.3, përveç rasteve kur në kushtet e veçanta përcaktohet ndryshe.

- 31.3. Nëse rrethana të jashtëzakonshme e bëjnë të pamundur kryerjen e pranimit të furnizimeve gjatë periudhës së caktuar për pranimin e përkohshëm ose përfundimtar, menaxheri i projektit do të hartojë një deklaratë që vërteton këtë pamundësi, pas konsultimit, kur është e mundur, me kontraktorin. Certifikata e pranimit ose e refuzimit do të hartohet brenda 30 ditëve pas datës në të cilën kjo pamundësi pushon së ekzistuari. Kontraktori nuk do t'i përdorë këto rrethana për t'iu shmangur detyrimit për t'i paraqitur furnizimet në një gjendje të përshtatshme për pranimin.
- 31.4. Nëse menaxheri i projektit nuk arrin as të lëshojë certifikatën e pranimit të përkohshëm dhe as të refuzojë furnizimet brenda periudhës 30-ditore, do të konsiderohet se ai e ka lëshuar certifikatën në ditën e fundit të kësaj periudhe, përveç rastit kur certifikata e pranimit të përkohshëm konsiderohet se përbën një certifikatë pranimi përfundimtar. Në këtë rast, neni 34.2 më poshtë nuk zbatohet. Nëse furnizimet ndahen me kontratë në lote, kontraktori do të ketë të drejtë të aplikojë për certifikata të veçanta për secilin lot.
- 31.5. Në rast dorëzimi të pjesshëm, autoriteti kontraktor rezervon të drejtën të japë pranim të pjesshëm të përkohshëm.
- 31.6. Me pranimin e përkohshëm të furnizimeve, kontraktori do të çmontojë dhe largojë strukturat e përkohshme si dhe materialet që nuk nevojiten më për përdorim në lidhje me zbatimin e kontratës. Ai do të heqë gjithashtu çdo mbeturinë ose pengesë dhe do të rikthejë çdo ndryshim në gjendjen e vendit të pranimit, siç kërkohet nga kontrata.
- 31.7. Menjëherë pas pranimit të përkohshëm, autoriteti kontraktor mund të përdorë të gjitha furnizimet e dorëzuara.

Neni 32: Detyrimet e garancisë

- 32.1. Kontraktori garanton që furnizimet janë në përputhje me kërkesat e kontratës. Kontraktori garanton gjithashtu se të gjitha furnizimet nuk do të kenë asnjë defekt që rrjedh nga projektimi, materialet ose punimi, përveç rasteve kur projektimi ose materialet kërkohen nga specifikimet, ose nga çdo veprim apo mosveprim që mund të shfaqet gjatë përdorimit të furnizimeve në kushtet që ekzistojnë në vendin e autoritetit kontraktor.
- 32.2. Kontraktori do të jetë përgjegjës për korrigjimin e çdo defekti ose dëmi në çdo pjesë të furnizimeve që mund të shfaqet ose ndodhë gjatë periudhës së garancisë dhe që:
 - a) rezulton nga përdorimi i materialeve me defekt, punimi i gabuar ose projektimi i kontraktorit; dhe/ose
 - b) rezulton nga çdo veprim ose mosveprim i kontraktorit gjatë periudhës së garancisë; dhe/ose
 - c) shfaqet gjatë një inspektimi të kryer nga autoriteti kontraktor ose në emër të tij.
- 32.3. Kontraktori do ta korrigjojë me shpenzimet e veta defektin ose dëmin sa më shpejt të jetë e mundur. Periudha e garancisë për të gjithë artikujt e zëvendësuar ose të riparuar do të rifillojë nga data kur zëvendësimi ose riparimi është kryer në mënyrë të kënaqshme për menaxherin e projektit. Nëse kontrata parashikon pranim të pjesshëm, periudha e garancisë do të zgjatet vetëm për pjesën e furnizimeve të prekur nga zëvendësimi ose riparimi.
- 32.4. Nëse ndonjë defekt i tillë shfaqet ose ndodh një dëm i tillë gjatë periudhës së garancisë, autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit do ta njoftojë kontraktorin. Nëse kontraktori nuk e korrigjon defektin ose dëmin brenda afatit të përcaktuar në njoftim, autoriteti kontraktor mund:
 - a) ta korrigjojë vetë defektin ose dëmin, ose të angazhojë dikë tjetër për kryerjen e detyrave me rrezikun dhe koston e kontraktorit, në këtë rast koston e shkaktuara nga autoriteti kontraktor do të zbriten nga shumat që i detyrohen kontraktorit ose nga garancitë e mbajtura kundrejt tij ose nga të dyja; ose
 - b) të zgjidhë kontratën.
- 32.5. Në rast emergjence, kur kontraktori nuk mund të kontaktohet menjëherë ose, pasi është kontaktuar, nuk është në gjendje të marrë masat e kërkuara, autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit mund të bëjë që detyrat të kryhen me shpenzimet e kontraktorit. Autoriteti kontraktor ose menaxheri i projektit do ta informojë kontraktorin sa më shpejt të jetë e mundur për veprimin e ndërmarrë.
- 32.6. Detyrimet e garancisë do të përcaktohen në kushtet e veçanta dhe në specifikimet teknike.
- 32.7. Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në kushtet e veçanta, kohëzgjatja e periudhës së garancisë do të jetë 365 ditë. Periudha e garancisë do të fillojë në datën e pranimit të përkohshëm dhe mund të rifillojë në përputhje me nenin 32.3.

Neni 33: Shërbimi pas shitjes

- 33.1. Një shërbim pas shitjes, nëse kërkohet nga kontrata, do të ofrohet në përputhje me hollësitë e përcaktuara në kushtet e veçanta. Kontraktori do të marrë përsipër të kryejë ose të bëjë të kryhet mirëmbajtja dhe riparimi i furnizimeve dhe të sigurojë furnizim të shpejtë me pjesë këmbimi. Kushtet e veçanta mund të përcaktojnë që kontraktori duhet të sigurojë ndonjërin ose të gjitha materialet, njoftimet dhe dokumentet e mëposhtme që lidhen me pjesët këmbimore të prodhuara ose të shpërndara nga kontraktori:
- a) pjesët këmbimore që autoriteti kontraktor mund të zgjedhë të blejë nga kontraktori, me kuptimin se kjo zgjedhje nuk e çliron kontraktorin nga asnjë detyrim garancie sipas kontratës;
 - b) në rast të ndërprerjes së prodhimit të pjesëve këmbimore, njoftim paraprak për autoritetin kontraktor për t'i mundësuar atij të sigurojë pjesët e nevojshme dhe, pas një ndërprerjeje të tillë, vënien në dispozicion pa kosto për autoritetin kontraktor të planeve, vizatimeve dhe specifikimeve të pjesëve këmbimore, nëse dhe kur kërkohen.

Neni 34: Pranimi përfundimtar

- 34.1. Pas skadimit të periudhës së garancisë, ose kur ka më shumë se një periudhë të tillë, pas skadimit të periudhës më të fundit, dhe pasi të jenë korrigjuar të gjitha defektet ose dëmet, menaxheri i projektit do t'i lëshojë kontraktorit një certifikatë pranimi përfundimtar dhe një kopje të saj autoritetit kontraktor, duke treguar datën në të cilën kontraktori i ka përmbushur detyrimet e tij sipas kontratës në mënyrë të kënaqshme për menaxherin e projektit. Certifikata e pranimit përfundimtar do të lëshohet nga menaxheri i projektit brenda 30 ditëve pas skadimit të periudhës së garancisë ose sapo çdo riparim i urdhëruar sipas nenit 32 të jetë përfunduar në mënyrë të kënaqshme për menaxherin e projektit.
- 34.2. Kontrata nuk do të konsiderohet se është përmbushur plotësisht derisa certifikata e pranimit përfundimtar të jetë nënshkruar ose të konsiderohet se është nënshkruar nga menaxheri i projektit.
- 34.3. Pavarësisht lëshimit të certifikatës së pranimit përfundimtar, kontraktori dhe autoriteti kontraktor do të mbeten përgjegjës për përmbushjen e çdo detyrimi të lindur sipas kontratës përpara lëshimit të certifikatës së pranimit përfundimtar, i cili mbetet i papërmbushur në momentin kur lëshohet kjo certifikatë. Natyra dhe shtrirja e çdo detyrimi të tillë do të përcaktohen duke iu referuar dispozitave të kontratës.

SHKELJA E KONTRATËS DHE ZGJIDHJA E SAJ

Neni 35: Shkelja e kontratës

- 35.1. Secila palë kryen shkelje të kontratës kur nuk përmbush detyrimet e saj në përputhje me dispozitat e kontratës.
- 35.2. Kur ndodh një shkelje e kontratës, pala e dëmtuar nga shkelja ka të drejtë për mjetet juridike të mëposhtme:
- a) dëmshpërblim; dhe/ose
 - b) zgjidhje të kontratës.
- 35.3. Dëmshpërblimi mund të jetë:
- a) dëmshpërblim i përgjithshëm; ose
 - b) dëmshpërblim i paracaktuar.
- 35.4. Nëse kontraktori nuk arrin të përmbushë ndonjë nga detyrimet e tij në përputhje me dispozitat e kontratës, autoriteti kontraktor, pa cenuar të drejtën e tij sipas nenit 35.2, ka gjithashtu të drejtë për mjetet juridike të mëposhtme:
- a) pezullimin e pagesave; dhe/ose
 - b) uljen ose rikuperimin e pagesave në përpjesëtim me shkallën e mospërmbushjes.
- 35.5. Kur autoriteti kontraktor ka të drejtë për dëmshpërblim, ai mund ta zbresë këtë dëmshpërblim nga çdo shumë që i detyrohet kontraktorit ose të ekzekutojë garancinë përkatëse.
- 35.6. Autoriteti kontraktor do të ketë të drejtë për kompensim për çdo dëm që zbulohet pasi kontrata është përfunduar, në përputhje me ligjin që rregullon kontratën.

Neni 36: Zgjidhja nga autoriteti kontraktor

- 36.1. Autoriteti kontraktor mund, në çdo kohë dhe me efekt të menjëhershëm, në varësi të nenit 36.9, ta zgjidhë kontratën, përveç rasteve të parashikuara në nenin 36.2.
- 36.2. Në varësi të çdo dispozite tjetër të këtyre kushteve të përgjithshme, autoriteti kontraktor mund, duke i dhënë kontraktorit njoftim 7-ditor, ta zgjidhë kontratën në secilin nga rastet e mëposhtme kur:
- a) kontraktori është në shkelje serioze të kontratës për shkak të mos përmbushjes së detyrimeve të tij kontraktore;
 - b) kontraktori nuk respekton brenda një kohe të arsyeshme njoftimin e dhënë nga menaxheri i projektit që i kërkon të korrigjojë neglizhencën ose mos përmbushjen e detyrimeve të tij sipas kontratës, e cila ndikon seriozisht në zbatimin e duhur dhe në kohë të detyrave;

- c) kontraktori refuzon ose neglizhon të zbatojë ndonjë urdhër administrativ të dhënë nga menaxheri i projektit;
- d) kontraktori cedon kontratën ose nënkontraktin pa autorizimin e autoritetit kontraktor;
- e) kontraktori është i falimentuar, i nënshtrohet procedurave të paaftësisë paguese ose likuidimit, pasuritë e tij administrohen nga një likuidator ose nga gjykatat, ka hyrë në marrëveshje me kreditorët, ka pezulluar aktivitetin tregtar ose ndodhet në ndonjë situatë analoge që rrjedh nga një procedurë e ngjashme e parashikuar nga ligji ose rregulloret kombëtare;
- f) ndodh çdo ndryshim organizativ që përfshin ndryshim të personalitetit juridik, natyrës ose kontrollit të kontraktorit, përveç rastit kur një ndryshim i tillë i njoftohet rregullisht autoritetit kontraktor;
- g) ndodh çdo paaftësi tjetër juridike që pengon zbatimin e kontratës;
- h) kontraktori nuk paraqet garancitë ose sigurimet e kërkuara, ose personi që ka dhënë garancinë ose sigurimin e mëparshëm nuk është në gjendje t'i respektojë zotimet e tij;
- i) kontraktori është fajtor për shkelje të rëndë profesionale, të provuar me çdo mjet që autoriteti kontraktor mund të justifikojë;
- j) është vërtetuar me vendim gjyqësor përfundimtar ose vendim administrativ përfundimtar, ose nga prova që posedon autoriteti kontraktor, se kontraktori ka qenë fajtor për mashtrim, korrupsion, përfshirje në organizatë kriminale, pastrim parash ose financim të terrorizmit, vepra të lidhura me terrorizmin, punë të fëmijëve ose forma të tjera të trafikimit të qenieve njerëzore, ose shmangie të detyrimeve fiskale, sociale ose të tjera të zbatueshme, duke përfshirë krijimin e një subjekti për këtë qëllim;
- k) kontraktori, gjatë zbatimit të një kontrate tjetër të financuar me fonde donatorësh, është shpallur në shkelje serioze të kontratës, gjë që ka çuar në përfundimin e hershëm të saj ose në zbatimin e dëmshpërblimeve të paracaktuara ose penalteteve të tjera kontraktore, ose kjo është zbuluar pas kontrolleve, auditimeve ose hetimeve nga donatori, autoriteti kontraktor ose gjykata;
- l) pas dhënies së kontratës, procedura e dhënies ose zbatimi i kontratës rezulton se i është nënshtruar shkeljes së detyrimeve, parregullsive ose mashtrimit;
- m) procedura e dhënies ose zbatimi i një kontrate tjetër të financuar me fonde donatorësh rezulton se i është nënshtruar shkeljes së detyrimeve, parregullsive ose mashtrimit që ka gjasa të ndikojë në zbatimin e kësaj kontrate;
- n) kontraktori nuk e përmbush detyrimin e tij në përputhje me nenin 9a dhe nenin 9b;
- o) kontraktori nuk respekton detyrimin e tij në përputhje me nenin 10;
- p) kontraktori shkel detyrimet për mbrojtjen e të dhënave që rrjedhin nga neni 44 i këtyre kushteve të përgjithshme.

Rastet e zgjidhjes sipas pikave (e), (i), (j), (l), (m) dhe (n) mund t'u referohen gjithashtu personave që janë anëtarë të organit administrativ, drejtues ose mbikëqyrës të kontraktorit dhe/ose personave që kanë kompetenca përfaqësimi, vendimmarrjeje ose kontrolli në lidhje me kontraktorin.

Rastet e zgjidhjes sipas pikave (a), (e), (f), (g), (i), (j), (k), (l), (m) dhe (n) mund t'u referohen gjithashtu personave që janë bashkërisht dhe individualisht përgjegjës për zbatimin e kontratës.

Rastet sipas pikave (e), (i), (j), (k), (l), (m), (n) dhe (p) mund t'u referohen gjithashtu nënkontraktorëve.

- 36.3. Zgjidhja do të bëhet pa cenuar asnjë të drejtë ose kompetencë tjetër sipas kontratës të autoritetit kontraktor dhe kontraktorit. Autoriteti kontraktor mund, më pas, të lidhë çdo kontratë tjetër me një palë të tretë, me shpenzimet e vetë kontraktorit. Përgjegjësia e kontraktorit për vonesën në përfundim do të pushojë menjëherë kur autoriteti kontraktor zgjidh kontratën, pa cenuar asnjë përgjegjësi sipas saj që mund të ketë lindur tashmë.
- 36.4. Pas zgjidhjes së kontratës ose pas marrjes së njoftimit për këtë, kontraktori do të ndërmarrë menjëherë hapa për ta mbyllur zbatimin e detyrave në mënyrë të shpejtë dhe të rregullt dhe për të reduktuar shpenzimet në minimum.
- 36.5. Menaxheri i projektit do të certifikojë, sa më shpejt të jetë e mundur pas zgjidhjes, vlerën e furnizimeve dhe të gjitha shumave që i detyrohen kontraktorit në datën e zgjidhjes.
- 36.6. Në rast zgjidhjeje, menaxheri i projektit do të hartojë, sa më shpejt të jetë e mundur dhe në prani të kontraktorit ose përfaqësuesve të tij, ose pasi t'i ketë thirrur rregullisht, një raport mbi furnizimet e dorëzuara dhe pozicionimin ose instalimin ndihmës të kryer, si dhe do të bëjë inventarin e materialeve të furnizuara dhe të papërdorura. Do të përgatitet gjithashtu një pasqyrë e shumave që i detyrohen kontraktorit dhe e shumave që kontraktori i detyrohet autoritetit kontraktor në datën e zgjidhjes së kontratës.
- 36.7. Autoriteti kontraktor nuk do të jetë i detyruar të bëjë pagesa të mëtejshme ndaj kontraktorit derisa furnizimet të jenë përfunduar. Pas përfundimit të furnizimeve, autoriteti kontraktor do të rikuperojë nga kontraktori kostot shtesë, nëse ka, për sigurimin e furnizimeve, ose do t'i paguajë çdo bilanc që ende i detyrohet kontraktorit.
- 36.8. Nëse autoriteti kontraktor e zgjidh kontratën sipas nenit 36.2, ai, përveç kostove shtesë për përfundimin e kontratës dhe pa cenuar mjetet e tjera juridike sipas kontratës, do të ketë të drejtë të rikuperojë nga kontraktori çdo humbje që ka pësuar, deri në vlerën e furnizimit, përveç rasteve kur kushtet e veçanta parashikojnë ndryshe.

- 36.9. Kur zgjidhja nuk vjen nga një veprim ose mosveprim i kontraktorit, forca madhore ose rrethana të tjera përtej kontrollit të autoritetit kontraktor, kontraktori do të ketë të drejtë të kërkojë, përveç shumave që i detyrohen për punën e kryer tashmë, edhe dëmshpërblim për humbjen e pësuar.
- 36.10. Kjo kontratë do të zgjidhet automatikisht nëse nuk ka sjellë asnjë pagesë brenda dy viteve pas nënshkrimit të saj nga të dyja palët.

Neni 37: Zgjidhja nga kontraktori

- 37.1. Kontraktori mund, duke i dhënë autoritetit kontraktor njoftim 14-ditor, ta zgjidhë kontratën nëse autoriteti kontraktor:
- a) nuk arrin t'i paguajë kontraktorit shumat që i takojnë sipas ndonjë certifikate të lëshuar nga menaxheri i projektit pas skadimit të afatit të përcaktuar në nenin 28.3; ose
 - b) vazhdimisht nuk arrin të përmbushë detyrimet e tij pas kujtesave të përsëritura; ose
 - c) pezullon dorëzimin e furnizimeve, ose të ndonjë pjese të tyre, për më shumë se 180 ditë, për arsye që nuk specifikohen në kontratë ose nuk i atribuohen shkeljes ose mospërmbushjes së kontraktorit.
- 37.2. Një zgjidhje e tillë do të bëhet pa cenuar asnjë të drejtë tjetër të autoritetit kontraktor ose të kontraktorit të fituar sipas kontratës.
- 37.3. Në rast të një zgjidhjeje të tillë, autoriteti kontraktor do t'i paguajë kontraktorit çdo humbje ose dëm që kontraktori mund të ketë pësuar.

Neni 38: Forca madhore

- 38.1. Asnjëra palë nuk do të konsiderohet në mospërmbushje ose shkelje të detyrimeve të saj sipas kontratës nëse përmbushja e këtyre detyrimeve pengohet nga rrethana të forcës madhore që lindin pas datës së njoftimit të dhënies së kontratës ose pas datës kur kontrata hyn në fuqi.
- 38.2. Termi “forcë madhore”, siç përdoret këtu, mbulon çdo ngjarje të paparashikueshme, që nuk është nën kontrollin e asnjërës palë dhe që asnjëra palë nuk është në gjendje ta kapërcejë me ushtrimin e kujdesit të duhur, siç janë fatkeqësitë natyrore, grevat, bllokimet ose çrregullime të tjera industriale, veprimet e armikut publik, luftërat e shpallura ose jo, bllokadat, kryengritjet, trazirat, epidemitë, rrëshqitjet e dheut, tërmetet, stuhitë, rrufetë, përmblytjet, erozionet, trazirat civile, shpërthimet. Një vendim i donatorit/financuesit të programit/projektit për të pezulluar, vonuar ose anuluar financimin ose bashkëpunimin me autoritetin kontraktor për programin/projektin përkatës konsiderohet rast force madhore kur ai nënkupton pezullim, vonesë ose anulim të financimit për këtë kontratë.
- 38.3. Pavarësisht dispozitave të neneve 21 dhe 36, kontraktori nuk do të jetë përgjegjës për humbjen e garancisë së ekzekutimit, dëmshpërblimet e paracaktuara ose zgjidhjen për mospërmbushje, nëse dhe në atë masë që vonesa e tij në zbatim ose çdo mos përmbushje tjetër e detyrimeve të tij sipas kontratës është rezultat i një ngjarjeje të forcës madhore. Në mënyrë të ngjashme, autoriteti kontraktor nuk do të jetë përgjegjës, pavarësisht dispozitave të neneve 28 dhe 37, për pagesën e interesave për pagesa të vonuara, për mos përmbushje ose për zgjidhje nga kontraktori për mospërmbushje, nëse dhe në atë masë që vonesa e autoritetit kontraktor ose çdo mos përmbushje tjetër e detyrimeve të tij është rezultat i forcës madhore.
- 38.4. Nëse cilado palë konsideron se kanë ndodhur rrethana të forcës madhore që mund të ndikojnë në përmbushjen e detyrimeve të saj, ajo duhet ta njoftojë menjëherë palën tjetër dhe menaxherin e projektit, duke dhënë hollësi mbi natyrën, kohëzgjatjen e mundshme dhe efektin e mundshëm të rrethanave. Përveç rasteve kur menaxheri i projektit udhëzon ndryshe me shkrim, kontraktori do të vazhdojë të përmbushë detyrimet e tij sipas kontratës për aq sa është në mënyrë të arsyeshme e realizueshme dhe do të kërkojë të gjitha mjetet alternative të arsyeshme për përmbushjen e detyrimeve të tij që nuk pengohen nga ngjarja e forcës madhore. Kontraktori nuk do të zbatojë mjetet alternative përveçse kur udhëzohet ta bëjë këtë nga menaxheri i projektit.
- 38.5. Nëse kontraktori pëson kosto shtesë në përputhje me udhëzimet e menaxherit të projektit ose duke përdorur mjete alternative sipas nenit 38.4, shuma e tyre do të certifikohet nga menaxheri i projektit.
- 38.6. Nëse rrethanat e forcës madhore kanë ndodhur dhe vazhdojnë për një periudhë prej 180 ditësh, atëherë, pavarësisht çdo zgjatjeje të afatit për përfundimin e kontratës që kontraktorit mund t'i jetë dhënë për këtë arsye, secila palë do të ketë të drejtë t'i japë tjetrës njoftim 30-ditor për zgjidhjen e kontratës. Nëse, me skadimin e periudhës 30-ditore, situata e forcës madhore vazhdon, kontrata do të zgjidhet dhe, si pasojë, sipas ligjit që rregullon kontratën, palët do të lirohen nga përmbushja e mëtejshme e kontratës.

Neni 39: Vdekja

- 39.1. Kur kontraktori është person fizik, kontrata do të zgjidhet automatikisht nëse ai person vdes. Megjithatë, autoriteti kontraktor do të shqyrtojë çdo propozim të bërë nga trashëgimtarët ose përfituesit, nëse ata kanë njoftuar dëshirën e tyre për të vazhduar kontratën.
- 39.2. Kur kontraktori përbëhet nga një numër personash fizikë dhe një ose më shumë prej tyre vdesin, palët do të bien dakord për një raport mbi ecurinë e kontratës, dhe autoriteti kontraktor do të vendosë nëse do ta zgjidhë

apo vazhdojë kontratën në përputhje me zotimin e dhënë nga të mbijetuarit dhe nga trashëgimtarët ose përfituesit, sipas rastit.

- 39.3. Në rastet e parashikuara në nenet 39.1 dhe 39.2, personat që ofrohen të vazhdojnë zbatimin e kontratës do ta njoftojnë autoritetin kontraktor për këtë brenda 15 ditëve nga data e vdekjes. Vendimi i autoritetit kontraktor do t'u njoftohet palëve të interesuara brenda 30 ditëve nga marrja e një propozimi të tillë.
- 39.4. Personat e tillë do të jenë bashkërisht dhe individualisht përgjegjës për zbatimin e duhur të kontratës, në të njëjtën masë si kontraktori i ndjerë. Vazhdueshmëria e kontratës do t'u nënshtrohet rregullave që lidhen me vendosjen e çdo garancie të parashikuar në kontratë.

ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE DHE LIGJI I ZBATUESHËM

Neni 40: Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

- 40.1. Palët do të bëjnë çdo përpjekje për të zgjidhur me mirëkuptim çdo mosmarrëveshje që lidhet me kontratën dhe që mund të lindë ndërmjet tyre.
- 40.2. Pasi të ketë lindur një mosmarrëveshje, njëra palë do ta njoftojë palën tjetër për mosmarrëveshjen, duke paraqitur qëndrimin e saj mbi të dhe duke kërkuar një zgjidhje me mirëkuptim. Pala tjetër do t'i përgjigjet kësaj kërkesë për zgjidhje me mirëkuptim brenda 30 ditëve, duke paraqitur qëndrimin e saj mbi mosmarrëveshjen. Përveç rasteve kur palët bien dakord ndryshe, afati maksimal i përcaktuar për arritjen e një zgjidhjeje me mirëkuptim do të jetë 120 ditë nga data e njoftimit që kërkon një procedurë të tillë. Nëse njëra palë nuk bie dakord me kërkesën e palës tjetër për zgjidhje me mirëkuptim, ose nuk i përgjigjet në kohë asaj kërkesë, ose nuk arrihet një zgjidhje me mirëkuptim brenda afatit maksimal, procedura e zgjidhjes me mirëkuptim konsiderohet e dështuar.
- 40.3. Në mungesë të një zgjidhjeje me mirëkuptim, njëra palë mund ta njoftojë palën tjetër duke kërkuar zgjidhje përmes pajtimit nga një person i tretë. Pala tjetër do t'i përgjigjet kërkesës për pajtim brenda 30 ditëve. Përveç rasteve kur palët bien dakord ndryshe, afati maksimal i përcaktuar për arritjen e një zgjidhjeje përmes pajtimit do të jetë 120 ditë nga njoftimi që kërkon një procedurë të tillë. Nëse njëra palë nuk bie dakord me kërkesën e palës tjetër për pajtim, ose nuk i përgjigjet në kohë asaj kërkesë, ose nuk arrihet një zgjidhje brenda afatit maksimal, procedura e pajtimit konsiderohet e dështuar.
- 40.4. Nëse procedura e zgjidhjes me mirëkuptim dhe, nëse kërkohet, procedura e pajtimit dështojnë, secila palë mund t'ia referojë mosmarrëveshjen vendimmarrjes së një juridiksioni kombëtar, siç përcaktohet në nenin 41.1.

Neni 41: Ligji i zbatueshëm

- 41.1. Kjo kontratë do të rregullohet nga ligji i Shqipërisë, marrëveshja përkatëse e financimit dhe rregulloret/udhëzimet e brendshme të YSBB.

DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 42: Sanksionet administrative

- 42.1. Pa cenuar zbatimin e mjeteve të tjera juridike të përcaktuara në kontratë, mund të vendoset, pas një procedure kontraktore, sanksioni i përjashtimit nga të gjitha kontratat dhe grantet e financuara nga autoriteti kontraktor dhe donatorët/financuesit e tij, ndaj kontraktorit i cili, në veçanti:
- a) është fajtor për shkelje të rëndë profesionale, ka kryer parregullsi ose ka treguar mangësi të rëndësishme në përmbushjen e detyrimeve kryesore gjatë zbatimit të kontratës ose ka shmangur detyrime fiskale, sociale ose të tjera të zbatueshme, përfshirë edhe përmes krijimit të një subjekti për këtë qëllim. Kohëzgjatja e përjashtimit nuk do të tejkalojë kohëzgjatjen e përcaktuar në vendimin gjyqësor përfundimtar ose në vendimin administrativ përfundimtar ose, në mungesë të tyre, tre vjet;
 - b) është fajtor për mashtrim, korrupsion, pjesëmarrje në organizatë kriminale, pastrim parash, vepra të lidhura me terrorizmin, punë të fëmijëve ose trafikim të qenieve njerëzore. Kohëzgjatja e përjashtimit nuk do të tejkalojë kohëzgjatjen e përcaktuar në vendimin gjyqësor përfundimtar ose në vendimin administrativ përfundimtar ose, në mungesë të tyre, pesë vjet.
- 42.2. Në situatat e përmendura në nenin 42.1, përveç ose në alternativë ndaj sanksionit të përjashtimit, kontraktori mund t'u nënshtrohet edhe penaliteteve financiare deri në 10% të çmimit total të kontratës.
- 42.3. Kur autoriteti kontraktor ka të drejtë të vendosë penalitete financiare, ai mund t'i zbrësë këto penalitete nga çdo shumë që i detyrohet kontraktorit ose të ekzekutojë garancinë përkatëse.
- 42.4. Vendimi për vendosjen e sanksioneve administrative mund të publikohet në një faqe interneti të dedikuar, duke e identifikuar shprehimisht kontraktorin.

Neni 43: Verifikimet, kontrollet dhe auditimet nga organet e autorizuar

- 43.1. Kontraktori do t'i lejojë autoritetit kontraktor, agjentëve ose auditorëve të tij të autorizuar të verifikojnë, përmes shqyrtimit të dokumenteve dhe bërjes së kopjeve të tyre, ose përmes kontrolleve në vend, përfshirë kontrollet e dokumenteve (originale ose kopje), zbatimin e kontratës. Për të kryer këto verifikime dhe auditime, organet e përmendura më sipër do të lejohen të kryejnë një audit të plotë, nëse është e nevojshme, mbi bazën e dokumenteve mbështetëse për llogaritë, dokumenteve kontabël dhe çdo dokumenti tjetër që lidhet me financimin e projektit. Kontraktori do të sigurojë që qasja në vend të jetë e mundur në çdo kohë të arsyeshme, veçanërisht në zyrat e kontraktorit, të dhënat e tij kompjuterike, të dhënat kontabël dhe të çdo informacioni i nevojshëm për kryerjen e auditimeve, përfshirë informacionin për pagat individuale të personave të përfshirë në projekt. Kontraktori do të sigurojë që informacioni të jetë lehtësisht i disponueshëm në momentin e auditimit dhe, nëse kërkohet, që të dhënat të dorëzohen në një formë të përshtatshme. Këto inspektime mund të kryhen deri në 7 vjet pas pagesës përfundimtare.
- 43.2. Për më tepër, kontraktori do t'u lejojë donatorëve përkatës të kryejnë kontrolle dhe verifikime në vend në përputhje me procedurat e përcaktuara në legjislacionin ose procedurat e zbatueshme për mbrojtjen e interesave financiare të donatorëve kundër mashtrimit dhe parregullsive të tjera.
- 43.3. Për këtë qëllim, kontraktori merr përsipër t'u japë qasje të përshtatshme stafit ose agjentëve të autoritetit kontraktor dhe organeve të autorizuar në vendet dhe ambientet ku zbatohet kontrata, përfshirë sistemet e tij të informacionit, si dhe në të gjitha dokumentet dhe bazat e të dhënave që lidhen me menaxhimin teknik dhe financiar të projektit, dhe të ndërmarrë të gjithë hapat për të lehtësuar punën e tyre. Qasja e dhënë këtyre organeve të autorizuar do të bëhet mbi bazën e konfidencialitetit ndaj palëve të treta, pa cenuar detyrimet e së drejtës publike të cilave ato u nënshtrohen. Dokumentet duhet të jenë lehtësisht të aksesueshme dhe të arkivuara në mënyrë që të lehtësohet shqyrtimi i tyre, dhe kontraktori duhet ta informojë autoritetin kontraktor për vendndodhjen e saktë të tyre.
- 43.4. Kontraktori garanton që të drejtat e autoritetit kontraktor, agjentëve ose auditorëve të tij të autorizuar për të kryer auditime, kontrolle dhe verifikime do të jenë po aq të zbatueshme, sipas të njëjtave kushte dhe rregulla si ato të përcaktuara në këtë nen, edhe ndaj çdo nënkontraktori ose pale tjetër që përfiton nga fondet e kontratës.
- 43.5. Mosrespektimi i detyrimeve të përcaktuara në nenet 43.1 deri 43.4 përbën rast të shkeljes serioze të kontratës.

Neni 44: Mbrojtja e të dhënave

- 44.1. Përpunimi i të dhënave personale nga autoriteti kontraktor

Çdo e dhënë personale e përfshirë ose që lidhet me kontratën, përfshirë zbatimin e saj, do të përpunohet në përputhje me Ligjin Shqiptar nr. 9887, datë 10.03.2008 "Për mbrojtjen e të dhënave personale", dhe me dispozitat e marrëveshjes përkatëse të financimit. Të dhëna të tilla do të përpunohen vetëm për qëllime të zbatimit, menaxhimit dhe monitorimit të kontratës nga kontrolluesi i të dhënave.

Kontraktori ose çdo person tjetër, të dhënat personale të të cilit përpunohen nga kontrolluesi i të dhënave në lidhje me këtë kontratë, gëzon të drejta specifike si subjekt i të dhënave sipas Ligjit nr. 9887, në veçanti të drejtën për të aksesuar, korrigjuar ose fshirë të dhënat e tij personale dhe të drejtën për të kufizuar përpunimin e të dhënave të tij personale ose, sipas rastit, të drejtën për t'iu kundërvënë përpunimit ose të drejtën për portabilitetin e të dhënave.

Nëse kontraktori ose çdo person tjetër, të dhënat personale të të cilit përpunohen në lidhje me këtë kontratë, ka pyetje në lidhje me përpunimin e të dhënave të tij personale, ai duhet t'i drejtohet kontrolluesit të të dhënave. Ata mund t'i drejtohen gjithashtu Oficerit të Mbrojtjes së të Dhënave të kontrolluesit të të dhënave.

Detajet në lidhje me përpunimin e të dhënave personale janë të disponueshme në njoftimin për mbrojtjen e të dhënave të përmendur në kushtet e veçanta.

- 44.2. Përpunimi i të dhënave personale nga kontraktori

Përpunimi i të dhënave personale nga kontraktori duhet të përmbushë kërkesat e kushteve të përgjithshme dhe të kryhet vetëm për qëllimet e përcaktuara nga kontrolluesi.

Kontraktori do ta ndihmojë kontrolluesin në përmbushjen e detyrimit të tij për t'iu përgjigjur kërkesave për ushtrimin e të drejtave të personit, të dhënat personale të të cilit përpunohen në lidhje me këtë kontratë, siç përcaktohet në ligjin e zbatueshëm. Kontraktori do ta informojë kontrolluesin pa vonesë për këto kërkesa.

Kontraktori mund të veprojë vetëm mbi bazën e udhëzimeve të dokumentuara me shkrim dhe nën mbikëqyrjen e kontrolluesit, veçanërisht në lidhje me qëllimet e përpunimit, kategoritë e të dhënave që mund të përpunohen, marrësit e të dhënave dhe mjetet me të cilat subjekti i të dhënave mund të ushtrojë të drejtat e tij.

Kontraktori do t'i japë personelit qasje në të dhëna vetëm në masën rreptësisht të nevojshme për zbatimin, menaxhimin dhe monitorimin e kontratës. Kontraktori duhet të sigurojë që personeli i autorizuar për të përpunuar të dhëna personale të jetë zotuar për konfidencialitet ose t'i nënshtrohet një detyrimi të përshtatshëm ligjor për konfidencialitet në përputhje me dispozitat e nenit 9.7 të këtyre kushteve të përgjithshme.

Kontraktori do të miratojë masa të përshtatshme teknike dhe organizative të sigurisë, duke marrë parasysh rreziqet e natyrshme të përpunimit dhe natyrën, shtrirjen, kontekstin dhe qëllimet e përpunimit, në mënyrë që të sigurojë, në veçanti sipas rastit:

- a) pseudonimizimin dhe enkriptimin e të dhënave personale;
- b) aftësinë për të siguruar vazhdimisht konfidencialitetin, integritetin, disponueshmërinë dhe qëndrueshmërinë e sistemeve dhe shërbimeve të përpunimit;
- c) aftësinë për të rikthyer disponueshmërinë dhe qasjen në të dhënat personale në kohën e duhur në rast të një incidenti fizik ose teknik;
- d) një proces për testimin, vlerësimin dhe shqyrtimin rregullisht të efektivitetit të masave teknike dhe organizative për sigurimin e sigurisë së përpunimit;
- e) masa për mbrojtjen e të dhënave personale nga shkatërrimi aksidental ose i paligjshëm, humbja, ndryshimi, zbulimi i paautorizuar ose qasja e paautorizuar në të dhënat personale të transmetuara, të ruajtura ose të përpunuara ndryshe.

Kontraktori do t'i njoftojë kontrolluesit shkeljet përkatëse të të dhënave personale pa vonesë të panevojshme dhe jo më vonë se 48 orë pasi kontraktori bëhet i vetëdijshëm për shkeljen. Në këto raste, kontraktori do t'i sigurojë kontrolluesit të paktën informacionin e mëposhtëm:

- a) natyrën e shkeljes së të dhënave personale, duke përfshirë, kur është e mundur, kategoritë dhe numrin e përafërt të subjekteve të të dhënave të prekura dhe kategoritë dhe numrin e përafërt të regjistrimeve të të dhënave personale të prekura;
- b) pasojat e mundshme të shkeljes;
- c) masat e marra ose të propozuara për t'u marrë për trajtimin e shkeljes, përfshirë, sipas rastit, masat për zbutjen e efekteve të saj të mundshme negative.

Kontraktori do ta informojë menjëherë kontrolluesin e të dhënave nëse, sipas mendimit të tij, një udhëzim bie ndesh me Ligjin nr. 9887, datë 10.03.2008, ose me dispozita të tjera të zbatueshme për mbrojtjen e të dhënave, siç përmenden në specifikimet e tenderit.

Kontraktori do ta ndihmojë kontrolluesin në përmbushjen e detyrimeve të tij për:

- a) të sigurojë pajtueshmërinë me detyrimet e tij për mbrojtjen e të dhënave në lidhje me sigurinë e përpunimit dhe konfidencialitetin e komunikimeve elektronike dhe drejtorive të përdoruesve;
- b) të njoftojë autoritetin kontraktor për një shkelje të të dhënave personale;
- c) të komunikojë pa vonesë të panevojshme një shkelje të të dhënave personale te subjekti i të dhënave, sipas rastit;
- d) të kryejë vlerësime të ndikimit në mbrojtjen e të dhënave dhe konsultime paraprake, sipas nevojës.

Kontraktori do të mbajë një regjistër të të gjitha operacioneve të përpunimit të të dhënave të kryera në emër të kontrolluesit, të transferimeve të të dhënave personale, të shkeljeve të sigurisë, të përgjigjeve ndaj kërkesave për ushtrimin e të drejtave të personave, të dhënave personale të të cilëve përpunohen, dhe të kërkesave të palëve të treta për qasje në të dhënat personale.

Kontraktori do ta njoftojë autoritetin kontraktor pa vonesë për çdo kërkesë ligjërish detyruese për zbulimin e të dhënave personale të përpunuara në emër të autoritetit kontraktor, të bërë nga çdo autoritet publik kombëtar, përfshirë një autoritet nga një vend i tretë. Kontraktori nuk mund të japë një qasje të tillë pa autorizimin paraprak me shkrim të autoritetit kontraktor.

Kohëzgjatja e përpunimit të të dhënave personale nga kontraktori nuk do të tejkalojë periudhën e përmendur në nenin 9.10 të këtyre kushteve të përgjithshme. Pas skadimit të kësaj periudhe, kontraktori do, sipas zgjedhjes së kontrolluesit, të kthejë, pa vonesë të panevojshme dhe në një format të rënë dakord, të gjitha të dhënat personale të përpunuara në emër të kontrolluesit dhe kopjet e tyre, ose do të fshijë në mënyrë efektive të gjitha të dhënat personale, përveç rastit kur rregulloret e autoritetit kontraktor ose ligji kombëtar kërkon ruajtje më të gjatë të tyre.

Për qëllimet e nenit 6 të këtyre kushteve të përgjithshme, nëse një pjesë ose e gjithë përpunimi i të dhënave personale nënkontraktohet te një palë e tretë, kontraktori do t'ua kalojë me shkrim këtyre palëve, përfshirë nënkontraktorët, detyrimet e referuara në këtë nen. Me kërkesë të autoritetit kontraktor, kontraktori do të paraqesë një dokument që provon këtë angazhim.